
Brahma Gita of Yoga Vasishtha

ப்³ரஹ்மகீ³தா யோக³வாஸிஷ்டா²ந்தர்³க³தா

Document Information

Text title : Brahma Gita (in Yoga Vasishtha)

File name : brahmagItAyogavAsiShTha.itx

Category : gItA, giitaa

Location : doc_giitaa

Author : unknown

Transliterated by : Sunder Hattangadi

Proofread by : Sunder Hattangadi

Latest update : Nov. 13, 2010

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

November 22, 2022

sanskritdocuments.org

Brahma Gita of Yoga Vasishtha

ப்³ரஹ்மகீ³தா யோக³வாஸிஷ்டா²ந்தர்³க³தா

Yoga Vasishtha - MokSha-Nirvana Uttarardha Brahmagita - Chs. 173-186

॥ யோக³வாஸிஷ்டா²ந்தர்³க³தா ப்³ரஹ்மகீ³தா ॥

ஸர்³-க்³ரமாங்க	நாம	ஸ்³லோகஸங்க²யா
1 - 173	பரமார்தோ²பதே³ஸ:	34
2 - 174	நிர்வானோ²பதே³ஸ:	30
3 - 175	அத்³வைதயுக்தி:	79
4 - 176	ப்³ரஹ்மாண்டோ³பாக²யாநம்	25
5 - 177	ஸத்யவர்ணநம்	44
6 - 178	ஐந்த³வோபாக²யாநம்	64
7 - 179	ப்³ரஹ்மமயத்வப்³ரதிபாத³நம்	22
8 - 180	தாபஸோபாக²யாநம்	41
9 - 181	கௌ³ர்யாஸ்³ரமவர்ணநம்	39
10 - 182	ஸப்ததீ³பேஸ்³வர	53
11 - 183	த்³வீபஸப்காஷ்டகவர்ணநம்	70
13 - 185	குந்த³த்³ந்தப்³ரபோ³த:⁴	27
14 - 186	ஸர்வம் க²ல்வித³ம் ப்³ரஹ்மேதி-	90
	ப்³ரதிபாத³நயோகோ³பதே³ஸ:	618

॥ அ²² ப்³ராரப்⁴யதே யோக³வாஸிஷ்டா²ந்தர்³க³தா ப்³ரஹ்மகீ³தா ॥

ஸ்³ரீராம உவாச |

ஸர்வாநுப⁴வநுபஸ்ய ததா² ஸர்வாத்மநோ²ப்யயம் |

அநந்தஸ்யாத்மதத்த்வஸ்ய தே³ஹே²பி கிமஹங்க³ரஹ: ॥ 1 ॥

சித: பாஷாணகாஷ்ட²த்வம் ஸ்வப்³நாதி³ஷு கத²ம் ப⁴வேத் |

இத³ம் பாஷாணகாஷ்டா²தி³ கத²ம் நாஸ்த்யஸ்தி வா கத²ம் ॥ 2 ॥

வஸிஷ்ட² உவாச |

ஸரீரினோ யதா² ஹஸ்தே ஹஸ்ததாயாம் யதா²க்³ரஹ: |
 ஸர்வாத்மநஸ்ததா² தே³ஹே தே³ஹதாயாம் ததா²க்³ரஹ: || 3 ||
 பாத³பஸ்த² யதா² பத்ரே பத்ரதாயாம் யதா²க்³ரஹ: |
 ஸர்வாத்மநஸ்ததா² வ்ரு³க்ஷே வ்ரு³க்ஷதாயாம் ததா²க்³ரஹ: || 4 ||
 ஆகாஸஸ்ய யதா² ஸூந்யே ஸூந்யதாயாம் யதா²க்³ரஹ: |
 ஸர்வாத்மநஸ்ததா² த்³ரவ்யே த்³ரவ்யதாயாம் ததா²க்³ரஹ: || 5 ||
 ஸ்வப்நோசித: ஸ்வப்நபுரே ரூபதாயாம் யதா²க்³ரஹ: |
 ஸர்வாத்மநஸ்ததா² ஸ்வப்நஜாக்³ரதா³தௌ³ ததா²க்³ரஹ: || 6 ||
 யதா²கே³ந்த்³ரே த்³ரு³ஷத்³த்³ரு³க்ஷவார்யாதௌ³ ஸ ததா²க்³ரஹ: |
 ததா² ஸர்வாத்மநோ³கே³ந்த்³ரபுரதாயாம் ததா²க்³ரஹ: || 7 ||
 ஸரீரஸ்ய யதா² கேஸநகா²தி³ஷு யதா²க்³ரஹ: |
 ஸர்வாத்மநஸ்ததா² காஷ்ட²த்³ரு³ஷதா³தௌ³ ததா²க்³ரஹ: || 8 ||
 சித ஏவ யதா² ஸ்வப்நே ப⁴வேத்காஷ்டோ²பலாதி³தா |
 சிதா³காஸஸ்ய ஸர்கா³தௌ³ ததை²வாவயவாதி³தா || 9 ||
 சேதநாசேதநாத்மைகம் புருஷஸ்ய யதா² வபு: |
 நக²கேஸஜலாகாஸத⁴ர்மமாகாரபா⁴ஸூரம் || 10 ||
 சேதநாசேதநாத்மைகம் ததா² ஸர்வாத்மநோ வபு: |
 ஜங்க³மம் ஸ்தா²வரமயம் கிந்து நித்யமநாக்ரு³தி || 11 ||
 யதா²ஸ்தி²தம் ஸாம்யதீ³த³ம் ஸம்யக்³ஜ்ஞாநவதோ ஜக³த் |
 ஸ்வப்நே ஸ்வப்நபரிஜ்ஞாதுர்யதா² த்³ரு³ஷ்டார்த²ஸம்ப்⁴ரம: || 12 ||
 சிந்மாத்ராகாஸமேவேத³ம் ந த்³ரஷ்டாஸ்தி ந த்³ரு³ஸ்யதா |
 இதி மௌநமலம் ஸ்வப்நத்³ரஷ்டுர்யத்ஸா ப்ரபு³த்³த⁴தா || 13 ||
 கல்பகோடிஸஹஸ்ராணி ஸர்கா³ ஆயாந்தி யாந்தி ச |
 த ஏவாந்யே ச சித்³வ்யோம்நி ஜலாவர்தா இவார்ணவே || 14 ||
 கரோத்யப்³தௌ⁴ யதோ²ர்மயாதௌ³ நாநா கசகசம் வபு: |
 சித்கரோதி ததா² ஸம்ஜ்ஞா: ஸர்கா³த்³யாஸ்சேதநே நிஜே || 15 ||
 யதா²ஸ்தி²தமித³ம் விஸ்வம் ப்³ரஹ்மைவாநாமயம் ஸதா³ |
 தத்த்வஜ்ஞம் ப்ரத்யதத்த்வஜ்ஞநதாநிஸ்சயாத்³ரு³தே || 16 ||

நாஹம் தரங்க:³ ஸலிலமஹமித்யேவ யுக்தித: |

பு³த³த⁴ம் யேந தரங்கே³ண குதஸ்தஸ்ய தரங்க³தா || 17 ||

ப்³ரஹ்மனோ⁵ஸ்ய தரங்க³த்வமிவாபா⁴நம் யதஸ்தத: |

தரங்க³த்வாதரங்க³த்வே ப்³ராஹ்மெயௌ ஸக்தீ ஸ்தி²திம் க³தே || 18 ||

சித்³வ்யோம்நோ⁵த்யஜதோ ரூபம் ஸ்வப்நவத்³வ்யஸ்தவேத³நம் |

ததி³த³ம் ஹி மநோ ராம ப்³ரஹ்மேத்யுக்த: பிதாமஹ: || 19 ||

ஏவமாத³ய: ப்ரஜாநாதோ² நிராகாரோ நிராமய: |

சிந்மாத்த்ரரூபஸங்கல்பபுரவத்தாரனோஜ்ஜி²த: || 20 ||

யேநாங்க³த³த்வம் நாஸ்தீதி பு³த³த⁴ம் ஹேமாங்க³தே³ந வை |

அங்க³த³த்வம் குதஸ்தஸ்ய தஸ்ய ஸூத்³தே⁴வ ஹேமதா || 21 ||

அஜே ஸங்கல்பமாத்ராத்த்மசிந்மாத்த்ரவ்யோமதே³ஹிநி |

அஹம் த்வம் ஜக³தி³த்யாதி³ யத்³விபா⁴தம் ததே³வ தத் || 22 ||

சிச்சமத்க்ரு⁴த்யோ பா⁴ந்தி யாஸ்சித்³வ்யோமநி ஸூந்யதா: |

ஏதாஸ்தா: ஸர்க³ஸம்ஹாரஸ்தி²திஸம்ரப⁴ஸம்வித:³ || 23 ||

அச்ச²ம் சிந்மாத்த்ரநப⁴ஸ: கசநம் ஸ்வயமேவ தத் |

ஸ்வப்நாப⁴ம் சித்ததாமாத்ரம் ஸ ஏஷ ப்ரபிதாமஹ: || 24 ||

யதா² தரங்க³ஸ்தேநைவ ரூபேணந்யேந வானிஸம் |

ஸ்பு²ரத்யேவமநாத³யந்த: ஸர்க³ப்ரலயவிப்⁴ரம: || 25 ||

சித்³வ்யோம்ந: கசநம் காந்தம் யத்³விராடி³தி ஸப்³தி³தம் |

ப⁴வேத்ஸங்கல்பபுரவத்தஸ்ய குர்யாந்மநோ⁵பி வை || 26 ||

ஸர்க:³ ஸ்வப்ந: ஸ்வப்ந ஏவ ஜாக்³ரத்³தே³ஹ: ஸ ஏவ ச |

க⁴நம் ஸுஷு⁴ப்தம் தைமிர்யாத³யதா² ஸம்வேத³நம் ப⁴வேத் || 27 ||

தஸ்ய கல்பாந்தரஜநீ ஸிரோருஹதயோதி³தா |

ப்ரகாஸுதமஸீ காலக்ரியாக்²யா: ஸ்வாங்க³ஸந்த⁴ய: || 28 ||

தஸ்யாக்³நிராஸ்யம் த³யௌர்மூர்தா⁴ க²ம் நாபி⁴ஸ்சரணௌ க்ஷிதி: |

சந்த³ரார்கௌ த³ரு⁴க்³தி³ஸௌ ஸ்ரோத்த்ரே கல்பநேதி விஜ்ரு⁴ம்பி⁴தா || 29 ||

ஏவம் ஸம்யக்³த³ரு⁴ஸ்யமானோ வ்யோமாத்மா விததா்க்ரு⁴தி: |

அஸ்மத்ஸங்கல்பஸைலாபோ⁴ விராட் ஸ்வப்நாக்ரு³திஸ்தி²த: || 30 ||

யச்ச சேதச்சிதா³காஸே ஸ்வயம் கசகசாயதே |
ததே³தஜ்ஜக³தி³த்யேவம் தேநாத்மைவாநுபூ⁴யதே || 31 ||

விராடா³த்மைவமாகாஸம் பா⁴தி சிந்மயமாததம் |
ஸ்வபா⁴வஸ்வப்நநக³ரம் நக³நாக³மயாத்மகம் || 32 ||

அநுப⁴விதைவாநுப⁴வம் ஸத்யம் ஸ்வாத்மாநம்ப்யஸந்தமிவ |
அநுப⁴வதீயத்த்வேந ஸ்வப்நநட: ஸ்வப்நதே³ஸமிவ || 33 ||

வேதா³ந்தார்ஹதஸாங்க²யஸௌக³தகு³ருத்ரயக்ஷாதி³ஸலித்தாத்³ரு³ஸோ
ப்³ரஹ்மைவ ஸ்பு²ரிதம் ததா²த்மகலயாஸ்தாதா³த்மநித்யம் யத: |
தேஷாம் சாத்மவிதோ³ஸநுரூபமகி²லம் ஸ்வர்க³ம் ப²லம் தத³ப⁴வ-
த்யஸ்ய ப்³ரஹ்மண ஈத³ரு³கே³வ மஹிமா ஸர்வாத்ம யத்தத³வபு: || 34 ||

இத்யார்ஷே ஸ்ரீவாஸிஷ்ட²மஹாராமாயணே வால்மிகீயே
மோக்ஷ-நிர்வாண உத்தரார்தே⁴ ப்³ரஹ்மகீ³தாஸு பரமார்தோ²பதே³ஸோ
நாம் த்ரிஸப்தத்யதி⁴கஸததம: ஸர்க:³ || 173 || -1-

|| அத² த³விதீயோ⁵த⁴யா: ||

|| நிர்வாணோபதே³ஸ: ||

வஸிஷ்ட² உவாச |

ஸர்கா³தௌ³ ஸ்வப்நஸம்வித்யா சிதே³வாபா⁴தி கேவலா |
ஜக³தி³த்யவபா⁴ஸேவ ப்³ரஹ்மைவாதோ ஜக³த்த்ரயம் || 1 ||

ஸர்கா³ஸ்தரங்கா³ ப்³ரஹ்மாப்³தே⁴ஸ்தேஷு ஸம்வேத³நம் த்³ரவ: |
ஸர்கா³ந்தரம் ஸுகா²த்³யாத்ம த³வைத்யைக்யாதீ³தரத்தகு: || 2 ||

யதா² ஸ்வப்நஸுஷுப்தாத்ம நித³ராரூபகமேவ க²ம் |
த³ரு³ஸ்யாத்³ரு³ஸ்யாம்ஸமேகாத்ம ரூபம் சிந்நப⁴ஸ்ததா² || 3 ||

ஜாக்³ரதி ஸ்வப்நநக³ரம் யாத்³ரு³க்தாத்³ரு³கி³த³ம் ஜக³த் |
பரிஜ்ஞாதம் ப⁴வேத³த்ர கதா²மாஸ்தா² விவேகிந: || 4 ||

ஸர்கா³தௌ³ ஸர்க³ஸம்வித்தேர்யதா²பூ⁴தார்த²வேத³நாத் |
ஜாக்³ரதி ஸ்வாப்நநக³ரம் யாத்³ரு³ஸம் தாத்³ரு³ஸம் ஜக³த் || 5 ||

ஜாக்³ரதி ஸ்வப்நநக³ரவாஸநா விவிதா⁴ யதா² |
 ஸத்தயா அபி ந ஸத்தயாஸ்தா ஜாக்³ரத்யோ வாஸநாஸ்ததா² || 6 ||
 அந்யதோ²ப்ப்ரபத்³யேஹ கல்ப்யதே யதி³ காரணம் |
 தத்கீம் நேதீ³யஸீ நாத்ர ப்⁴ராந்ததா கல்ப்யதே ததா² || 7 ||
 ஸ்வாநுபூ⁴யத ஏவேயம் ப்⁴ராந்தி: ஸ்வப்நஜக³த்ஸ்விவ |
 காரணம் த்வநுமாஸாத்⁴யம் க்வாநுமாநுப⁴வாதி⁴கா || 8 ||
 த்³ரு³ஷ்டமப்யஸ்தி யந்நேஸே ந சாத்மநி விசாரிதம் |
 அந்யதா²நுபபத்த்யாந்தர்³ப்⁴ராந்த்யாத்ம் ஸ்வப்நஸைலவத் || 9 ||
 நிர்விகல்பம் பரம் ஜாட்³யம் ஸவிகல்பம் து ஸம்ஸ்ரு³: |
 த்⁴யாநம் தேந ஸமாதா⁴நம் ந ஸம்ப⁴வதி கிஞ்சந || 10 ||
 ஸசேத்யம் ஸம்ஸ்ரு³: திர்⁴த்⁴யாநமசேத்யம் தூபலஸ்தி²தி |
 மோகேஷா நோபலவத்³பா⁴நம் ந விகல்பாத்மகம் தத: || 11 ||
 ந ச நாமோபலாபே⁴ந நிர்விகல்பஸமாதி⁴நா |
 அந்யதா³ஸாத்³யதே கிஞ்சில்லப்⁴யதே கீம் ஸ்வநித்³ர்யா || 12 ||
 தஸ்மாத்ஸம்யக்பரிஜ்ஞாநாத்³ப்⁴ராந்திமாத்ரம் விவேகிந: |
 ஸர்கா³த்யந்தாஸம்ப⁴வதோ யோ ஜீவந்முக்த்தோத³ய: || 13 ||
 நிர்விகல்பம் ஸமாதா⁴நம் தத³நந்தமிஹோச்யதே |
 யதா²ஸ்தி²தமவிக்ஷுப்³த⁴மாஸநம் ஸர்வபா⁴ஸநம் || 14 ||
 தத³நந்தஸுஷுப்தாக்²யம் தத்துரீயமிதி ஸம்ரு³: தம் |
 தந்நிர்வாணமிதி ப்ரோக்தம் தந்மோக்ஷ இதி ஸப்³தி³தம் || 15 ||
 ஸம்யக்³போ³தை⁴கக⁴நதா யாஸௌ த்⁴யாநமிதி ஸம்ரு³: தம் |
 த்³ரு³ஸ்யாத்யந்தாஸம்ப⁴வாத்ம் போ³த⁴மாஹு: பரம் பத³ம் || 16 ||
 தச்ச நோபலவஜ்ஜாட்³யம் ந ஸுஷுப்தோபமம் ப⁴வேத் |
 ந நிர்விகல்பம் ந ச வா ஸவிகல்பம் ந வாப்யஸத் || 17 ||
 த்³ரு³ஸ்யாத்யந்தாஸம்ப⁴வாத்ம் ததே³வாத்³யம் ஹி வேத³நம் |
 தத்ஸர்வம் தந்ந கிஞ்சிச்ச தத்³வதே³வாங்க³ வேத்தி தத் || 18 ||
 ஸம்யக்ப்ரபோ³தா⁴ந்நிர்வாணம் பரம் தத்ஸமுதா³ஹ்ரு³: தம் |
 யதா²ஸ்தி²தமித³ம் விஸ்வம் தத்ராலம்ப்ரலயம் க³தம் || 19 ||

ந தத்ர நாநாநாநா ந ந ச கிஞ்சிந்ந கிஞ்சந |

ஸமஸ்தஸத³ ஸத³பா⁴வஸீமாந்த: ஸ உதா³ஹ்ரு⁴த: || 20 ||

அத்யந்தாஸம்ப⁴வம் த³ரு³ஸ்யம் யத்³வை நிர்வாணமாஸிதம் |

ஸூத்³த⁴போ³தோ⁴த³யம் ஸாந்தம் தத்³வித்³தி⁴ பரமம் பத³ம் || 21 ||

ஸ ச ஸம்ப்ராப்யதே ஸூத்³தோ⁴ போ³தோ⁴ த்⁴யாநமநுத்தமம் |

ஸாஸ்த்ராத்தப³பதா³ர்த²ஜ்ஞுபோ³தி⁴நோத்தபந்நப³த்³தி⁴நா || 22 ||

மோக்ஷோபாயாபி⁴த⁴ம் ஸாஸ்த்ரமித³ம் வாச்யதாநிஸம் |

ப³த்³த்⁴புபாயேந ஸூத்³தோ⁴ந பும்ஸா நாந்யேந கேநசித் || 23 ||

ந தீர்தே²ந ந தா³நேந ந ஸ்நாநேந ந வித்³யயா |

ந த்⁴யாநேந ந யோகே³ந ந தபோபி⁴ர்ந சாத்⁴வரை: || 24 ||

ப்⁴ராந்திமாத்ரம் கிலேத³ம் ஸத³ஸத³ஸதி³வ லக்ஷயதே |

வ்யோமைவ ஜக³தா³காரம் ஸ்வப்நோ⁵நித்³ரே சித³ம்ப்³ரே || 25 ||

ந ஸாம்யதி தபஸ்தீர்தை²ர்ப்⁴ராந்திர்நாம கதா³சந |

தபஸ்தீர்தா²தி³நா ஸ்வர்கா:³ ப்ராப்யந்தே ந து முக்ததா || 26 ||

ப்⁴ராந்தி: ஸாம்யதி ஸாஸ்த்ரார்தா²த்ஸம்யக்³பு³த்³த்⁴யாவலோகிதாத் |

ஆத்மஜ்ஞாநமயாந்மோக்ஷோபாயாதே³வேஹ நாந்யத: || 27 ||

ஆலோககாரிணத்த்யர்த²ம் ஸாஸ்த்ரார்தே²நைவ ஸாம்யதி |

அமலேநாகி²லா ப்⁴ராந்தி: ப்ரகாஸேநைவ தாமஸீ || 28 ||

ஸர்க³ஸம்ஹாரஸம்ஸ்தா²நாம் பா⁴ஸோ பா⁴ந்தி சித³ம்ப்³ரே |

ஸ்பந்த³நாநீவ மருதி த்³ரவத்வாநீவ வாரிணி || 29 ||

த்³ரவ்யஸ்ய ஹ்ரு⁴த்³யேவ சமத்க்ரு⁴திர்நிஜா

நப⁴ஸ்வத: ஸ்பந்த³ இவாநிஸம் யதா² |

யதா² ஸ்தி²தா ஸ்ரு⁴ஷ்டிரியம் ததா²ஸ்திதா

லயம் நப⁴ஸ்யந்தரந்யநுபிணீ || 30 ||

இத்யார்ஷே ஸ்ரீவாஸிஷ்ட²மஹாராமாயணே வாலமிகீயே

மோக்ஷ-நிர்வாண உத்தரார்தே⁴ ப்³ரஹ்மகீ³தாஸு நிர்வாணோபதே³ஸோ

நாம சது:ஸப்தத்யதி⁴கஸததம: ஸர்க:³ || 174 || -2-

॥ அத² த்ரு³தீயோ⁵த்யாய: ॥

॥ அத³வைதயுக்தி: ॥

வஸிஷ்ட² உவாச |

ஸ்வப்நாப⁴மா³த்யம் சி³த்³வ்யோம காரணம் தே³ஹஸம்விதா³ம் |
த்³ரு³ஸ்யாந்யதா ஸம்⁴வதஸ்சி³த்³வ்யோம்நஸ்தத்கு³தோ வபு: ॥ 1 ॥

ஸர்கா³தௌ³ ஸ்வப்நஸம்வித்திரூபம் ஸர்வம் விநாநக⁴ |
ந ஸர்கோ³ ந பரோ லோகோ த்³ரு³ஸ்யமாநோ⁵பி ஸித்⁴யதி ॥ 2 ॥

அஸதே³வாநுபூ⁴ரித்த²மேவேத³ம் பா⁴ஸதே ஜக³த் |
ஸ்வப்நாங்க³நாஸங்க³ இவ ஸாந்தம் சி³த்³வ்யோம கேவலம் ॥ 3 ॥

ஏவம் நாமாஸ்தி சி³த்³தா⁴தூரநாதி³நித⁴நோ⁵மல: |
ஸூந்யாத்மவாச்ச²ரூபோ⁵பி ஜக³தி³த்யவபா⁴தி ய: ॥ 4 ॥

மலஸ்த்வேஷோ⁵பரிஜ்ஞாத: பரிஜ்ஞாத: பரம் ப⁴வேத் |
குத: கில பரே வ்யோமந்யநாதி³நித⁴நே மல: ॥ 5 ॥

யதே³த³வேத³நம் ஸூ³த்³த⁴ம் ததே³வ ஸ்வப்நபத்தநம் |
ஜக³த்ததே³வ ஸர்கா³தௌ³ ப்ரு³த்²வ்யாதே: ³ ஸம்⁴வ: குத: ॥ 6 ॥

சி³த்³வ்யோமா³த்மாவபா⁴ஸஸ்ய நப⁴ஸ: ஸர்க³ரூபிணீ |
க்ரு³தா ப்ரு³த்²வ்யாதி³கலதா மநோபு³த்³யாதி³தா ததா² ॥ 7 ॥

வார்யாவர்த இஅவாபா⁴தி பவநஸ்பந்த³வச்ச யத் |
அபு³த்³தீ⁴பூர்வம் சி³த்³வ்யோம்நி ஜக³த்³பா⁴நமபி⁴த்திமத் ॥ 8 ॥

பஸ்சாத்தஸ்யைவ தேநைவ ஸ்வயமைஸ்வர்யஸம்ஸிநா |
க்ரு³தம் பு³த்³யாதி³ப்ரு³த்²வ்யாதி³கல்பநம் ஸத³ஸந்மயம் ॥ 9 ॥

ஸ்வயமேவ கசத்யச்சா²ச்சா²யேயம் ஸ்வா மஹாசிதி: |
ஸர்கா³பி⁴தா⁴நமஸ்யைவ நப⁴ ஏவேஹ நேதரத் ॥ 10 ॥

ந ச கிருசந நாமாங்க³ கசத்யச்சை²வ ஸா ஸம்ரு³தா |
சிந்மாத்ரைகைககலநம் ததமேவாத்மநாத்மநி ॥ 11 ॥

சிதா³காஸ்சிதா³காஸே ததி³த்³ம் ஸ்வமல வபு: |
சித்தம் த்³ரு³ஸ்யமிவாபா⁴தி ஸ்வப்நே ததா² ஸ்தி²தம் ॥ 12 ॥

அந்யதா²நுபயந்யார்த²காரணபா⁴வத: ஸ்வத: |
 ஸர்கா³தா³வேவ ஸ்வாத்மைவ த்³ரு³ஸ்யம் சித்³வ்யோம பஸ்யதி || 13 ||
 ஸ்வப்நவத்தச்ச நிர்தா³ம் மநாக³பி ந பி⁴த்யதே |
 தஸ்மாச்சித்³வ்யோம சித்³வ்யோம ஸூந்யத்வம் க³க³நாதி³வத் || 14 ||
 யதே³வ தத்பரம் ப்³ரஹ்ம ஸர்வரூபவிவ்ஜிதம் |
 ததே³வைகம் ததா²ரூபமேவம் ஸர்வதயா ஸ்தி²தம் || 15 ||
 ஸ்வப்நே³நூபூ⁴யதே சைதத்ஸ்வப்நோ ஹ்யாத்மைவ பா⁴ஸதே |
 நாநாபோ³த⁴மநாநைவ ப்³ரஹ்மைவாமலமேவ தத் || 16 ||
 ப்³ரஹ்மைவாத்மநி சித்³பா⁴வாஜ்ஜீவத்வமிவ கல்பயத் |
 ரூபமந்யஜதே³வாச்ச²ம் மநஸ்தாமிவ க³ச்ச²தி || 17 ||
 இத்³ம் ஸர்வம் தநோதீவ தச்ச கா²த்மகமேவ க²ம் |
 ப⁴வதீவ ஜக³த்³ரூபம் விகாரீவாவிகார்யபி || 18 ||
 மந ஏவ ஸ்வயம் ப்³ரஹ்மா ஸ ஸர்க³ம்ய ஹ்ரு³தி³ ஸ்தி²த: |
 கரோத்யவிரதம் ஸர்வமஜஸ்ரம் ஸம்ஹரத்யபி || 19 ||
 ப்ரு³த்²வாதி³ரஹிதோ யஸமிந்மநோஹ்ரு³த்யங்க³வ்ரஜிதே |
 அந்யத்³வா த்ரிஜக³த்³பா⁴தி யதா² ஸ்வப்நே நிராக்ரு³தி || 20 ||
 தே³ஹரூபஜக³த்³ரூபைரஹ்மேகமநாக்ரு³தி |
 மநஸ்திஷ்டா²ம்யநந்தாத்மபோ³தா⁴போ³த⁴ம் பராப⁴வம் || 21 ||
 நேஹ ப்ரு³த்²வ்யாதி³ நோ தே³ஹோ ந சைவாந்யாஸ்தி த்³ரு³ஸ்யதா |
 ஜக³த்³ரயா கேவலம் க²ம் மந: கசகசாயதே || 22 ||
 விசார்யத்³ரு³ஷ்ட்யைதத³பி ந கிஞ்சித³பி வித்³யதே |
 கேவலம் பா⁴தி சிந்மாத்ரமாத்மநாத்மநி நிர்தா³நம் || 23 ||
 யதோ வாசோ நிவர்தந்தே தூஷ்ணீம்பா⁴வோ⁵வஸிஷ்யதே |
 வ்யவஹார்யபி கா²த்மைவ தத்³வத்திஷ்ட²தி மூகவத் || 24 ||
 அநந்தாபாரபர்யந்தா சிந்மாத்ரபரமேஷ்டகா |
 தூஷ்ணீம்பூ⁴த்வா ப⁴வத்யேஷ ப்ரபு³த்³த:⁴ புருஷோத்தம: || 25 ||
 அபு³த்³தி⁴பூர்வம் த்³ரவதோ யதா²வர்தாத³யோம்⁵ப⁴ஸி |

க்ரியந்தே ப்³ரஹ்மண தத்³வச்சித்தபு³த்³யாத³யோ ஜடா:³ || 26 ||

அபு³த்³தி⁴பூர்வம் வாதேந க்ரியதே ஸ்பந்த³நம் யதா² |
அநந்யதே³வம் பு³த்³யாதி³ க்ரியதே பரமாத்மநா || 27 ||

அநந்யதா³த்மநோ வாயோர்யதா² ஸ்பந்த³நமவ்யயம் |
அநந்யதா³த்மநஸ்தத்³வச்சிந்மாத்தரம் பரமாத்மந: || 28 ||

சித்³வ்யோம ப்³ரஹ்மசிந்மாத்தரமாத்மா சிதி மஹாநிதி |
பரமாத்மேதி பர்யாயா ஜ்ஞேயா ஜ்ஞாநவதாம் வர || 29 ||

ப்³ரஹ்மோந்மேஷநிமேஷாத்ம ஸ்பந்தா³ஸ்பந்தா³த்ம வாதவத் |
நிமேஷோ யாத்³ரு'கே³வாஸ்ய ஸமுந்மேஷஸ்ததா² ஜக³த் || 30 ||

த்³ரு'ஸ்யமஸ்ய ஸமுந்மேஷோ த்³ரு'ஸ்யாபா⁴வோ நிமேஷணம் |
ஏகமேதந்நிராகாரம் தத்³த்³வ்யோரப்யுபக்ஷயாத் || 31 ||

நிமேஷோந்மேஷையோரேகரூபமேவ பரம் மதம் |
அதோ⁵ஸ்தி த்³ரு'ஸ்யம் நாஸ்தீதி ஸத³ஸச்ச ஸதா³சிதி: || 32 ||

நிமேஷோ நாந்ய உந்மேஷாந்நோந்மேஷோ⁵பி நிமேஷை: |
ப்³ரஹ்மண: ஸர்க³வபுஷோ நிமேஷோந்மேஷரூபிண: || 33 ||

தத்³யதா²ஸ்தி²தமேவேத³ம் வித்³தி⁴ ஶாந்தமஸேஷை: |
அஜாதமஜரம் வ்யோம ஸௌம்யம் ஸமஸமம் ஜக³த் || 34 ||

சித்³சித்யாத்மகம் வ்யோம ரூபம் கசகசாயதே |
சிந்நாம ததி³த³ம் பா⁴தி ஜக³தி³த்யேவ தத்³வபு: || 35 ||

ந நஸ்யதி ந சோத்பந்நம் த்³ரு'ஸ்யம் நாப்யநுபூ⁴யதே |
ஸ்வயம் சமத்கரோத்யந்த: கேவலம் கேவலைவ சித் || 36 ||

மஹாசித்³வ்யோமமணிபா⁴ த்³ரு'ஸ்யநாம்நீ நிஜாகராத் |
அநந்யாந்யேவ பா⁴தாபி பா⁴நுபா⁴ஸ இவோஷணதா || 37 ||

ஸுஷுப்தம் ஸ்வப்நவத்³பா⁴தி ப்³ரஹ்மைவ ஸர்க³வத் |
ஸர்வமேகம் ஶிவம் ஶாந்தம் நானேவாபி ஸ்தி²தம் ஸ்பு²ரத் || 38 ||

யத்³யத்ஸம்வேத்³யதே யாத்³ரு'க்ஸத்³வாஸத்³வா யதா² யதா³ |
ததா²நுபூ⁴யதே தாத்³ரு'க்தத்ஸத³ஸ்த்வஸத³ஸ்து வா || 39 ||

அந்யதா²நுபபத்யா சேத்காரணம் பரிகல்ப்யதே |

தத்ஸ்வப்நாபோ⁴ ஜக³த்³பா⁴வாத³ந்யதா² நோபபத்³யதே || 40 ||

ப்ரமாதீதாத்பராத்³விஸ்வமநந்யது³தி³தம் யத: |

ப்ரமாதீதமித³ம் சைவ கிஞ்சிந்நாப்⁴யுதி³தம் தத: || 41 ||

யஸ்ய யத்³ரஸிகம் சித்தம் தத்ததா² தஸ்ய க³ச்ச²தி |

ப்ரஹ்மைகரஸிகம் தேந மநஸ்தத்தாம் ஸமஸ்ருதே || 42 ||

யச்சித்தோ யத்³க³தப்ராணோ ஜநோ ப⁴வதி ஸர்வதா³ |

தத்தேந வஸ்த்விதி ஜ்ஞாதம் ஜாநாதி தத்³ஸௌ ஸ்பு²டம் || 43 ||

ப்ரஹ்மைகரஸிகம் யதஸ்யாந்மநஸ்தத்தத்³ப⁴வேக்க்ஷணாத் |

யஸ்ய யத்³ரஸிகம் சேதோ பு³த்³த⁴ம் தேந ததே³வ ஸத் || 44 ||

விஸ்ராந்தம் யஸ்ய வை சித்தம் ஜந்தோஸ்தத்பரமார்த²ஸத் |

வ்யவஹ்ரு²த்யை கரோத்யந்யத்ஸதா³சாராத³தத்³ரஸம் || 45 ||

த்³வித்வைகத்வாதி³கலநா நேஹ காசந வித்³யதே |

ஸத்தாமாத்ரம் ச த்³ரு³கி³யமிதஸ்சேத³ஸமீக்ஷயதே || 46 ||

அத்³ரு³ஸ்யத்³ரு³ஸ்யஸத³ஸந்மூர்தாமூர்தத்³ரு³ஸாமிஹ |

நைவாஸ்தி ந ச நாஸ்த்யேவ கர்தா போ⁴க்தாத²வா க்வசித் || 47 ||

இத³மித்த²மநாத்³யந்தம் ஜக³த்பர்யாயமாத்மநி |

ப்ரஹ்மைகக⁴நமாஸாந்தம் ஸ்தி²தம் ஸ்தா²ணூரிவாத்⁴வநி || 48 ||

யதே³வ ப்ரஹ்மபு³த்³யாதி³ ததே³வைதந்நிரஞ்ஜநம் |

யதே³வ க³நம் ஸாந்தம் ஸூந்யம் வித்³தி⁴ ததே³வ தத் || 49 ||

கேஸோண்ட்³ரகாத³யோ வ்யோம்நி யதா² ஸத³ஸதா³த்மகா: |

த்³விதாமிவாக³தா பா⁴ந்தி பரே பு³த்³யாத³யஸ்ததா² || 50 ||

ததா² பு³த்³யாதி³ தே³ஹாதி³ வேத³நாதி³ பராபரே |

அநேகாந்யப்பநந்யாநி ஸூந்யத்வாநி யதா²ம்ப³ரே || 51 ||

ஸுஷுப்தாத்³விஸ்த: ஸ்வப்நமேகநித்³ராத்த்மநோ யதா² |

ஸர்க்³ஸ்த²ஸ்யாபி ந த்³வித்வம் நைகத்வம் ப்ரஹ்மணஸ்ததா² || 52 ||

ஏவமேவ கசத்யச்சா² சா²யேயம் ஸ்வா மஹாசிதே: |

ந ச கிஞ்சந நாமாங்க³ கசத்யச்சை²வமாஸ்தி²தா || 53 ||

சித்³வ்யோம்நி ஹி சிதா³காஸமேவ ஸ்வமமலம் வபு: |
சேத்யம் த்³ரு³ஸ்யமிவாபா⁴தி ஸ்வப்நேஷ்விவ யதா²ஸ்தி²தம் || 54 ||

அந்யதா²நுபபத்த்யார்த²காரணாபா⁴வத: ஸ்வத: |
சித்³வ்யோமாத்மாநமேவாதெள³ த்³ரு³ஸ்யமித்யேவ பஸ்யதி || 55 ||

ஸர்கா³தா³வேவ கா²த்மைவ த்³ரு³ஸ்யம் பா⁴தி நிராக்ரு³தி |
ஸம்ப⁴ரம: ஸ்வப்நஸங்கல்பமித்²யாஜ்ஞானேஷ்விவாபி⁴த: || 56 ||

ஸ்வப்நவத்தச்ச நிர்⁴த⁴ர்ம மநாக³பி ந பி⁴த்³யதே |
விகார்யபி ஸத⁴ர்மாபி சித்³வ்யோம்நோ வஸ்துநோ மலாத் || 57 ||

தத்ஸ்வப்நநக³ராகாரம் ஸத⁴ர்மாப்யஸத⁴ர்மகம் |
ஸிவாத³நந்யமேவேத்த²ம் ஸ்தி²தமேவ நிரந்தரம் || 58 ||

த்³ரு³ஸ்யம் ஸ்வப்நாத்³ரிவத்ஸ்வச்ச²ம் மநாக³பி ந பி⁴த்³யதே |
தஸ்மாச்சித்³வ்யோம சித்³வ்யோம்ந: ஸூந்யத்வம் க³க³நாதி³வ || 59 ||

யதே³வ தத்பரம் ப்³ரஹ்ம ஸர்வரூபவிவர்ஜிதம் |
ததே³வேத³ம் ததா²பூ⁴தமேவ ஸர்க³தயா ஸ்தி²தம் || 60 ||

ஸ்வப்நே³நூபூ⁴யதே சைதத்ஸ்வப்நே ஹ்யாத்மைவ பா⁴ஸதே |
புராதி³த்வேந ந து ஸத்புராதி³ரசிதம் ததா³ || 61 ||

ஸ்வப்நே ச ப்ரத்யபி⁴ஜ்ஞாயா: ஸம்ஸ்காரஸ்ய ஸம்ரு³தேஸ்ததா² |
ந ஸத்தா ததி³த³ம் த்³ரு³ஷ்டமித்யர்த²ஸ்யாத்யஸம்ப⁴வாத் || 62 ||

தஸ்மாதே³தத்தரயம் த்யக்த்வா யத்³பா⁴நம் ப்³ரஹ்மஸம்வித: ³ |
தஸ்ய த்³ரு³ஷ்டார்த²ஸாத்³ரு³ஸ்யாந்முடை: ⁴ ஸம்ரு³த்யாதி³தோஹிதா || 63 ||

யதா²யத்ரைவ லஹரீ வாரிண்யேதி புந: புந: |
தத்ரைவேதி ததா² தத்³வத³நந்யா கே²பரே ஜக³த் || 64 ||

வித⁴ய: ப்ரதிஷேதா⁴ஸ்ச ஸர்வ ஏவ ஸதை³வ ச |
விப⁴க்தாஸ்ச விமிஸ்ரார்ஸ்ச பரே ஸந்தி ந ஸந்தி ச || 65 ||

தஸ்மாத்ஸத்³ப்³ரஹ்ம ஸர்வாத்ம கிமிவாத்ர ந வித்³யதே |
ஸைவ ஸத்தைவ ஸர்வாத்ம சைதத³ப்யேததா³த்மகம் || 66 ||

ப்⁴ராந்தஸ்ய ப்⁴ரமணம் பூ⁴மேர்ந பூ⁴ப்⁴ராந்தைவ வா க³ஜ்ண: |

ந ஸாம்யதி ஜ்ஞாதுரபி ததா²ப்யாஸம் விநாத்ர த்³ரு³க் || 67 ||

ஸாஸ்த்ரஸ்யாஸ்ய து யந்நாம வாத்³நம் தத்³விநாபர: |

அப்யாஸோ த்³ரு³ஸ்யஸம்ஸாந்த்யை ந பூ⁴தோ ந ப⁴விஷ்யதி || 68 ||

ந ஜீவந்நம்ரு³தம் சித்தம் ரோத⁴மாயாதி ஸம்ஸு³தே: |

அவிநாபா⁴விதே³ஹத்வாத்³போ³தா⁴த்தவேதந்ந பஸ்யதி || 69 ||

ஸர்வதை³வாவிநாபா⁴வி சித்தம் த்³ரு³ஸ்யஸரீரயோ: |

இஹ சாமுத்ர சைதஸ்ய போ³தா⁴ந்தே ஸாம்யத: ஸ்வயம் || 70 ||

சித்தத்³ரு³ஸ்யஸரீராணி த்³ரீணி ஸாம்யந்தி போ³த⁴த: |

பவநஸ்பந்த³ஸைந்யாநி காரணபா⁴வதோ யதா² || 71 ||

காரணம் மௌர்க்²யமேவாஸ்ய தச்சாஸ்மாதே³வ ஸாஸ்த்ரத: |

கிஞ்சித்ஸம்ஸுக்ரு³தபு³த்³தீ⁴நாம் வாசிதாதே³வ ஸாம்யதி || 72 ||

அபு³த்³த⁴முத்தரக்³ர்ந்தா²த்பூர்வம் பூர்வம் ஹி பு³த்⁴யதே |

க்³ர்ந்தம் பத³பதா³ர்த²ஜ்ஞ: கே²த்³வாந்ந நிவர்ததே || 73 ||

உபாயமித³மேவாதோ வித்³தி⁴ ஸாஸ்த்ரம் ப்⁴ரமக்ஷயே |

அநந்யஸாதா⁴ரணதாம் க³தமித்யநூபூ⁴யதே || 74 ||

தஸ்மாத்³ஸ்மாந்மஹாஸாஸ்த்ராத்³யதா²ஸுக்தி விசாரயேத் |

பா⁴கௌ³ த்³வௌ பா⁴க³மேகம் வா தேந து: ³க²க்ஷயோ ப⁴வேத் || 75 ||

ஆரு³ஷேயமித³மிதி ப்ரமாதா³ச்சேந்ந ரோசதே |

தத்³ந்யதா³த்மவிஜ்ஞாநஸாஸ்த்ரம் கிஞ்சித்³விசாரயேத் || 76 ||

அந்³தே²நாவிசாரேண வய: குர்யாந்ந ப⁴ஸ்மஸாத் |

போ³தே⁴ந ஜ்ஞாநஸாரேண த்³ரு³ஸ்யம் கர்தவ்யமாத்மஸாத் || 77 ||

ஆயுஷ: க்ஷண ஏகோ⁵பி ஸர்வரத்தந்ந லப⁴யதே |

நீயதே தத்³வ்ரு³தா² யேந ப்ரமாத: ³ஸுமஹாநஹோ || 78 ||

அநூபூ⁴தமபி ச நோ ஸத்³ரு³ஸ்யமித³ம் த்³ர்ஷ்ட்ரு³ஸஹிதமபி |

ஸ்வப்நநிஜமரணபா³ந்த⁴வரோத³நமிவ ஸதி³வ கசிதமபி || 79 ||

இத்யார்ஷே ஸ்ரீவாஸிஷ்ட²மஹாராமாயணே வால்மிகீயே

மோக்ஷ-நிர்வாண உத்தரார்தே⁴ ப்³ரஹ்மகீ³தாஸு ப்ரமார்த²கீ³தாஸு

அத்³வைதயுக்திர்நாம பஞ்சஸப்தத்யதி⁴கஸததம: ஸர்க: ³ || 175 || -3-

॥ அத² பஞ்சமோSத்⁴யாய: ॥

॥ ஸத்யவர்ணநம் ॥

ஸ்ரீராம உவாச |

அகாரணகமேவேத³ம் ஜக³த்³ப்³ரஹ்ம பராத்தபதா³த் |
யதி³ ப்ரவர்த்ததே நாம ஸ்வப்நஸங்கல்பநாதி³வத் ॥ 1 ॥

தத³காரணத: ஸித்³தே:⁴ ஸம்ப⁴வேSந்யத³காரணம் |
கத²ம் ந ஜாயதே வஸ்து க்வசித்திக்ஞ்சித்தகதா³சந ॥ 2 ॥

வஸிஷ்ட² உவாச |

யத்³யதா² கல்பிதம் யேந ஸ ஸம்பஸ்யதி தத்ததா² |
கல்பநைவாந்யதா² ந ஸ்யாத்தாத்³ரு'க்காரணவிச்யுதே: ॥ 3 ॥

யதே²த³ம் கல்பிதம் த்³ரு'ஸ்யம் மநஸா யேந தத்ததா² |
வேத்த்யஸௌ யாத்³ரு'க³ந்யேந கல்பிதம் வேத்த்யஸௌ ததா² ॥ 4 ॥

கல்பநாகல்பநாத்மைகம் தச்ச ப்³ரஹ்ம ஸ்வபா⁴வத: |
கல்பநாத்மேத்³ரு'ஸம் ஜந்துர்யதா² கேஸநகா²தி³மாந் ॥ 5 ॥

அகாரணபதா³ர்த²த்வம் ஸகாரணபதா³ர்த²தா |
ப்³ரஹ்மணி த³வ்யமப்யஸ்தி ஸர்வஸக்த்யாத்ம தத்³யத: ॥ 6 ॥

யத: ஸ்யாத்³ப்³ரஹ்மணஸ்த்வந்யத்க்வசித்திக்ஞ்சித்தகதா³சந |
தத்காரணவிகல்பேந ஸம்யோக³ஸ்தஸ்ய யுஜ்யதே ॥ 7 ॥

யத்ர ஸர்வமநாத்³யந்தம் நாநாநாநாத்ம பா⁴ஸதே |
ப்³ரஹ்மைவ ஸாந்தமேகாத்ம தத்ர கிம் கஸ்ய காரணம் ॥ 8 ॥

நேஹ ப்ரவர்த்ததே கிஞ்சிந்ந ச நாம நிவர்த்ததே |
ஸ்தி²தமேகமநாத்³யந்தம் ப்³ரஹ்மைவ ப்³ரஹ்ம கா²த்மகம் ॥ 9 ॥

கிம் கஸ்ய காரணம் கேந கிமர்த²ம் ப⁴வது க்வ வா |
கிம் கஸ்ய காரணம் கேந கிமர்த²ம் மாஸ்து வா க்வசித் ॥ 10 ॥

நேஹ ஸூந்யம் ந வா ஸூந்யம் ந ஸந்நாஸந்ந மத்⁴யதா |
வித்³யதே ந மஹாஸூந்யே ந நேதி ந ந நேதி ச ॥ 11 ॥

இத³ம் ந கிஞ்சித்கிஞ்சித³வா யந்நாமாஸ்த்யத² நாஸ்தி வா |
ஸர்வம் ப்³ரஹ்மைவ தத³வித³தி⁴ யத்ததை²வாததை²வ தத் || 12 ||

ஸ்ரீராம உவாச |

அதஜ்ஞவிஷயே ப்³ரஹ்மந்கார்யே காரணஸம்ப்⁴வே |
கிமகாரணதாத்ம் ஸ்யாத்கத²ம் வேதி வத³ ப்ரபோ⁴ || 13 ||

வஸிஷ்ட² உவாச |

அதஜ்ஞோ நாம நாஸ்த்யேவ தாவத்தஜ்ஞஜநம் ப்ரதி |
அஸதோ வ்யோமவ்ரு³க்ஷஸ்ய விசார: கீத³ரு³ஸஸ்தத: || 14 ||

ஏகபோ³த⁴மயா: ஸாந்தவிஜ்ஞாநக⁴ந்ருபிண: |
தஜ்ஜ்ஞாஸ்தேஷாமஸத³ருபே கத²மர்⁴தே² விசாரணா || 15 ||

அதஜ்ஜ்ஞாத்வம் ச போ³தே⁴⁵ந்தரவபா⁴தி தத³ங்க³தா |
க³தே ஸ்வப்நஸுஷு⁵ப்தே⁵ந்தரிவ நித³ிராத்ம் கேவலம் || 16 ||

ததா²ப்யப்⁴யுபக³ம்யாபி மூர்⁴க²நிஸ்சய உச்யதே |
ப்ரயேத³மணு ஸர்வாத்ம் யஸ்மாத்த³ப்³ரஹ்ம நிராமயம் || 17 ||

ஸந்த்யகாரணகா ஏவ ஸந்தி காரணஜாஸ்ததா² |
பா⁴வா: ஸம்வித³யதா² யஸ்மாத்த்கல்ப்யதே லப்⁴யதே ததா² || 18 ||

ஸர்வகாரணஸம்ஸாந்தௌ ஸர்வாநுப⁴வஸாலிநாம் |
ஸர்க³ஸ்ய காரணம் நாஸ்தி தேந ஸர்க³ஸ்த்வகாரண: || 19 ||

ஹ்ரு³த³யங்க³மதாத்யக்தமீஸ்வராதி³ ப்ரகல்ப்யதே |
யத³த்ர கிஞ்சிது:³ஸ்வாது³ வ்யர்த²ம் வாக்³ஜாலமேவ தத் || 20 ||

அந்யதா²நுபபத்த்யைவ ஸ்வப்நாபா⁴கலநாத³ரு³தே |
ஸ்தூ²லாகாராத்மிகா காசிந்நாஸ்தி த³ரு³ஸ்யஸ்ய த³ரு³ஸ்யதா || 21 ||

ஸ்வப்நப்ரு³த²வ்யாத³யநுப⁴வே கிமபு³த³த⁴ஸ்ய காரணம் |
சித்ஸ்வபா⁴வாத³ரு³தே ப்³ருஹி ஸ்வப்நார்தோ² நாம கீத³ரு³ஸ: || 22 ||

ஸ்வப்நார்தோ² ஹ்யபரிஜ்ஞாதோ மஹாமோஹப⁴ரப்ரத:³ |
பரிஜ்ஞாதோ ந மோஹாய யதா² ஸர்கா³ஸ்ததை²வ ச || 23 ||

ஸுஷ்கதர்கஹடா²வேஸாத³யத³வாப்யநுப⁴வோஜ்ஜி²தம் |
கல்ப்யதே காரணம் கிஞ்சித்ஸா மௌர்க²யாபி⁴நிவேஸிதா || 24 ||

அகீநேரௌஷ்ணயமபாம் சைத்யம் ப்ராகாஸ்யம் ஸர்வதேஜஸாம் |
ஸ்வபா⁴வோ வாகி²லார்தா²நாம் கிமபு³தீ³த⁴ஸ்ய காரணம் || 25 ||

கிம் த்⁴யாத்ரு³ஸதலப்³த⁴ஸ்ய த்⁴யேயஸ்யைகஸ்ய காரணம் |
கிம் ச கீந்த⁴ர்வநக³ரே புரே பி⁴த்திஷு காரணம் || 26 ||

த⁴ர்மாதீயமுத்ராழூர்தத்வாந்மூர்தே தே³ஹே ந காரணம் |
தே³ஹஸ்ய காரணம் கிம் ஸ்யாத்தத்ர ஸர்கா³தி³போ⁴கி³ந: || 27 ||

பி⁴த்த்யபி⁴த்த்யாதி³ருபாணம் ஜ்ஞாநஸ்ய ஜ்ஞாநவாதி³ந: |
கிம் காரணமநந்தாநாமுத்பந்நத்⁴வம்ஸிநாம் முஹு: || 28 ||

ஸ்வபா⁴வஸ்ய ஸ்வபா⁴வோ⁵ஸௌ கில காரணமித்யபி |
யது³ச்யதே ஸ்வபா⁴வஸ்ய ஸா பர்யாயோக்திகஸ்ப்தா || 29 ||

தஸ்மாதீகாரணா ப்ராந்தி³ர்பா⁴வா பா⁴ந்தி ச காரணம் |
அஜ்ஞே ஜ்ஞே த்வகி²லம் கார்யம் காரணாதீ³ப⁴வதி ஸ்தி²தம் || 30 ||

யத்³வத்ஸ்வப்நபிஜ்ஞாநாத்ஸ்வப்நே தீ³ரவ்யாபஹாரி⁴: |
ந து:கா²கரணம் தத்³வஜ்ஜீவிதம் தத்த்வதீ³ர்ஸநாத் || 31 ||

ஸர்கா³தா³வேவ நோத்பந்நம் தீ³ரு³ஸ்யம் சித்³க³நம் த்வித³ம் |
ஸ்வரூபம் ஸ்வப்நவத்³பா⁴தி நான்யதீ³ரோபயத்³யதே || 32 ||

அந்யா ந காசித்கலநா தீ³ரு³ஸ்யதே ஸோபயத்திகா |
அஸ்மாந்ந்யாயாதீ³ரு³தே கஸ்மாதீ³ப்ரஹ்மைவைஷாநுபூ⁴திபூ: || 33 ||

ஊர்மயாவர்தத்³ரவத்வாதி³ ஸூத்³தே⁴ ஜலக⁴நே யதா² |
ததே²த³ம் ஸர்க³பர்யாயம் ப்ரஹ்மணி ப்ரஹ்ம பா⁴ஸதே || 34 ||

ஸ்பந்தா³வர்தவிவர்தாதி³ நிர்மலே பவநே யதா² |
ததா²யம் ப்ரஹ்மபவநே ஸர்க³ஸ்பந்தோ³வபா⁴ஸதே || 35 ||

யதா²நந்தத்வஸௌஷிர்யஸூர்ந்யத்வாதி³ மஹாம்ப்³ரே |
ஸ ஸந்நாஸந்நபோ³தா⁴தம் ததா² ஸர்க: பராபர: || 36 ||

ஏஷு நிதீ³ராதி³கேஷ்வேதே ஸூபலப்³தா⁴ அபி ஸ்பு²டம் |
பா⁴வா அஸந்மயா ஏவமேதே⁵நந்யாத்மகா யத: || 37 ||

ஸர்க³ப்ரலயஸம்ஸ்தா²நாந்யேவமாத்மநி சித்³க⁴நே |
ஸௌமயே ஸ்வப்நஸூஷுப்தாபா⁴ ஸூத்³தே⁴ நிதீ³ராக⁴நே யதா² || 38 ||

ஸ்வப்நாத்ஸ்வப்நாந்தராண்யாஸ்தே நித்³ராயாம் மாநவோ யதா² |
ஸர்கா³த்ஸர்கா³ந்தாராண்யாஸ்தே ஸ்வஸத்தாயாமஜஸ்ததா² || 39 ||

ப்ரு³த்²வாதி³ரஹிதோ⁵ப்யேஷ ப்³ரஹ்மாகாஸோ நிராமய: |
அதத்³வாம்ஸ்தத்³வதா³பா⁴தி யதா² ஸ்வப்நாநுபூ⁴திஷு || 40 ||

ஸ்தி²தா யதா²ஸ்யாம் பஸ்யந்தாம் ஸப்³தா³ க⁴டபடாத³ய: |
ஜாதாஜாதா: ஸ்தி²தா: ஸர்கா³ஸ்ததா²நந்யே மஹாசிதி || 41 ||

பஸ்யந்தாமேவ பஸ்யந்தீ யதா² பா⁴தி ததை²வ ச |
யதா² ஸப்³தா³ஸ்ததா² ஸர்கா³ஸ்சிதைவ சிதிசிந்மய: || 42 ||

கிம் ஸாஸ்த்ரகம் தத்ர கதா²விசாரை-
ர்நிர்வாஸநம் ஜீவிதமேவ மோக்ஷ: |
ஸர்கே³ த்வஸத்யேவப்ரகாரணத்வா-
த்ஸத்யேவ நாஸ்த்யேவ ந நாம காசித் || 43 ||

ஏஷா ச ஸித்³தே⁴ஹ ஹி வாஸநேதி
ஸா போ³த⁴ஸுத்தைவ நிரந்தரைகா |
நாநாத்வநாநாரஹிதைவ பா⁴தி
ஸ்வப்நே சிதே³வேஹ புராதி³ரூபா || 44 ||

இத்யார்ஷே ஸ்வாஸிஷ்ட²மஹாராமாயணே வால்மிகீயே
மோக்ஷ-நிர்வாண உத்தரார்தே⁴ ப்³ரஹ்மகீ³தாஸு ஸத்யவர்ணநம்
நாம ஸப்தஸப்தத்யதி⁴கஸுததம: ஸர்க: ³ || 177 || -5-

|| அத² ஷஷ்ட: ² ஸர்க: ³ ||

|| ஐந்த³வோபாக்²யாநம் ||

ஸ்ரீராம உவாச |
பதா³ர்தா² த்³விவிதா: ⁴ ஸந்தி மூர்தாமூர்தா ஜக³த்த்ரயே |
யத்ர ஸப்ரதிகா: ⁴ கேசித்கேசித்³ப்ரதிகா⁴ அபி || 1 ||
தாநிஹாப்ரதிகா⁴நா⁴நாந்யோந்யம் வேல்லயந்தி யே |
தாம்ஸ்ச ஸப்ரதிகா⁴நா⁴ஹுரந்யோந்யம் வேல்லயந்தி யே || 2 ||

இஹ ஸப்ரதிகா⁴நம் து த்³ரு³ஷ்டமந்யோந்யவேல்லநம் |
 நத்வப்ரதிக⁴ருபாணம் கேஷாஞ்சித³பி கிஞ்சந || 3 ||

தத்ர ஸம்வேத³நம் நாம யதி³த³ம் சந்த்³ரமண்ட³லே |
 இத: பதத்யப்ரதிக⁴ம் தத்ஸர்வேணநூ⁴யதே || 4 ||

அர்த⁴ப்ரபு³த்³த⁴ஸங்கல்பவிகல்பாத்³வைதகல்பிதம் |
 வதா³ம்யப்யுபக³ம்யேத³ம் ந து போ³த⁴த³ஸாஸ்தி²தம் || 5 ||

க: ப்ராணமாருத: கேஷாப⁴ம் ஜநயத்யாஸயஸ்தி²த: |
 ப்ரவேஸநிர்க³மப⁴யம் கத²ம் வா வத³மே ப்ரபோ⁴ || 6 ||

கத²ம்ப்ரதிக⁴ம் நாம வேத³நம் ப்ரதிகா⁴த்மகம் |
 இமம் தே³ஹம் சாலயதி பா⁴ரம் பா⁴ரஹரோ யதா² || 7 ||

யதி³ ஸப்ரதிக⁴ம் வஸ்து வேல்லத்யப்ரதிகா⁴த்மகம் |
 கத²ம் ஸம்வித்திமாத்ரேண பும்ஸ: ஸைலோ ந வல்க³தி || 8 ||

வஸிஷ்ட² உவாச |
 விகாஸமத² ஸங்கோசமத்ர நாலீ ஹ்ரு³தி³ ஸ்தி²தா |
 யதா³ யாதி ததா³ ப்ராணஸ்ச்சே²தை³ராயாதி யாதி ச || 9 ||

பா³ஹ்யோபஸ்கரப⁴ஸ்ராயாம் யதா²காஸாஸ்பதா³த்மக: |
 வாயுர்யாத்யபி சாயாதி ததா²த்ர ஸ்பந்த³நம் ஹ்ரு³தி³ || 10 ||

ஹீராம உவாச |
 ப³ஹிர்ப⁴ஸ்ராமயஸ்கார: ஸங்கோசநவிகாஸரை: |
 யோஜயத்யாந்தரம் நாட³ம் கஸ்சாலயதி சாலக: || 11 ||

ஸதம் கத²ம் ப⁴வேதே³கம் கத²மேகம் ஸதம் ப⁴வேத் |
 கத²ம் ஸசேதநா ஏதே காஷ்ட²லோஷ்டுபலாத³ய: || 12 ||

கஸ்மாந்ந ஸ்ததா²வரம் வஸ்து ப்ரஸ்பந்த³யபி சமத்க்ரு³தம் |
 வஸ்து ஜங்க³மமேவேஹ ஸ்பந்தி³மாத்ரேவ கிம் வத³ || 13 ||

வஸிஷ்ட² உவாச |
 அந்த:ஸம்வேத³நம் நாம சாலயத்யாந்த்ரவேஷ்டநம் |
 ப³ஹிர்ப⁴ஸ்ராமயஸ்கார இவ லோகே⁵நுசேஷ்டநம் || 14 ||

ஹீராம உவாச |

வாய்வந்த்ராதி³ஸரீரஸ்த²ம் ஸர்வம் ஸப்ரதிக⁴ம் முநே |

கத²மப்ரதிகா⁴ ஸம்விச்சாலயேதி³தி மே வத³ || 15 ||

ஸம்வித³ப்ரதிகா⁴காரா யதி³ ஸப்ரதிகா⁴த்மகம் |

சாலயேத³சலிப்யத்த³தூ³ரமம்போ⁴ யதி³ச்ச²யா || 16 ||

ஸப்ரதிகா⁴ப்ரதிக⁴யோர்மிதோ² யதி³ பதா³ர்த²யோ: |

வேல்லநம் ஸ்யாத்ததி³ச்சை²வ கர்த்ரு³கர்மேந்த்³ரிநய: க்வ கிம் || 17 ||

ஸப்ரதிகா⁴ப்ரதிக⁴யோ: ஸேஷோ நாஸ்தி ப³ஹிர்யதா² |

ததை²வாந்தரஹம் மந்யே ஸேஷம் கத²ய மே முநே || 18 ||

அந்த:ஸ்வயம் யோகி³நா வா யதை²த³ந்பூ⁴யதே |

அழர்தஸ்யைவ மூர்தேந வேல்லநம் தத்³வதா³ஸா மே || 19 ||

வஸிஷ்ட² உவாச |

ஸர்வஸந்தே³ஹவ்ரு³க்ஷாணம் மூலகாஷமித³ம் வச: |

ஸர்வைகதாந்பூ⁴த்யர்த²ம் ஸ்ரு³ணு ஸ்ரவணபூ⁴ஷணம் || 20 ||

நேஹ கிஞ்சிந்ந நாமாஸ்தி வஸ்து ஸப்ரதிக⁴ம் க்வசித் |

ஸர்வதா³ ஸர்வமேவேத³ம் ஸாந்தமப்ரதிக⁴ம் ததம் || 21 ||

ஸூத்³த⁴ம் ஸம்விந்மயம் ஸர்வம் ஸாந்தமப்ரதிகா⁴த்மகம் |

பதா³ர்த²ஜாதம் ப்ரு³த்²வ்யாதி³ ஸ்வப்நஸங்கல்பயோரிவ || 22 ||

ஆதா³வந்தே ச நாஸ்தீத³ம் காரணபா⁴வதோ⁵கி²லம் |

ப்⁴ராந்த்யாத்மா வர்தமாநாபி பா⁴தி சித்ஸ்வப்நகா³ யதா² || 23 ||

த்³யௌ: க்ஷமா வாயுராகாஸம் பர்வதா: ஸரிதோ தி³ஸ: |

மஹதா காரணௌகே⁴ந போ³த⁴மப்ரதிக⁴ம் விது:³ || 24 ||

அந்த:கரணபூ⁴தாதி³ ம்ரு³த்காஷ்ட²த்³ரு³ஷதா³தி³ வா |

ஸர்வம் ஸூந்யமஸூந்யம் ச சேதநம் வித்³தி⁴ நேதரத் || 25 ||

தத்ரைவமைந்த³வாக்²யாநம் ஸ்ரு³ணு ஸ்ரவணபூ⁴ஷணம் |

மயா ச பூர்வமுக்தம் தத்கிஞ்சாந்யத³பி⁴வர்ண்யதே || 26 ||

ததா²பி வர்தமானோக்தப்ரஸ்நபோ³தா⁴ய தச்ச²ரு³ணு |

யதே²த³ம் ஸர்வமத்³ர்யாதி³ சிதி³த்யேவ து போ⁴த்யஸ்யதே || 27 ||

கஸ்மிம்ஸ்சித்ப்ராக்தநேநைவ ஜக³ஜ்ஜாலே⁵ப⁴வத்³தி³விஜ: |

தபோவேத³க்ரியாதா⁴ரோ ப்ரஹ்மந்நிந்து³ரிதி ஸ்ம்ரு³: || 28 ||

த³ஸ தஸ்யாப⁴வந்புத்ரா ஜக³தோ திக்³தடா இவ |

மஹாஸயா மஹாத்மாநோ மஹதாமாஸ்பதா³ம் ஸதாம் || 29 ||

ஸ தேஷாம் காலவஸுத: பிதாந்தர்தி⁴முபாயயௌ |

த³ஸாநாம் ப⁴க³வாந்ருத்³ர ஏகாத³ஸ இவ க்ஷயே || 30 ||

தஸ்யாநுக³மநம் சக்ரே பா⁴ர்யா வைத⁴வ்யபீ⁴திபி:4 |

அநுரக்தா தி³நஸ்யேவ ஸந்த⁴யா தாராவிலோசநா || 31 ||

தயோஸ்தே தநயா து:3²க²கவிதா விபிநம் க³தா: |

க்ரு³தௌர்த⁴வதே³ஹிகாஸ்த்யக்த்வா வ்யவஹாரம் ஸமாத⁴யே || 32 ||

தா⁴ரணநாம் ஸமஸ்தாநாம் கா ஸ்யாது³த்தமஸித்³தி⁴தா³ |

தா⁴ரண யந்மயா: ஸந்த: ஸ்யாம: ஸர்வேஸ்வரா வயம் || 33 ||

இதி தே தத்ர ஸஞ்சிந்த்ய ப³த்³த⁴பத்³மாஸநா த³ஸ |

இத³ம் ஸஞ்சிந்தயாமாஸு³ந்நிர்விக்⁴நே கந்த³ரோத³ரே || 34 ||

பத்³மஜாதி⁴ஷ்டி²தாஸேஷஜக³த்³தா⁴ரணயா ஸ்தி²தா: |

ப⁴வாம பத்³மஜோபேதம் ஜக³த்³ரூபமவிக்⁴நத: || 35 ||

இதி ஸஞ்சிந்த்ய ஸப்³ரஹ்ம ஜக³த்³தா⁴ரணயா சிரம் |

நிமீலிதத்³ரு³ஸஸ்தஸ்து²ஸ்தே சித்ரரசிதா இவ || 36 ||

அதை²தத்³தா⁴ரணப³த்³த⁴சித்தாஸ்தே தாவத³ச்யுதா: |

ஆஸந்மாஸாந்த³ஸாஷ்டௌ ச யாவத்தே தத்ர தே³ஹகா: || 37 ||

ஸுஷ்கா: கங்காலதாம் யாதா: க்ரவ்யாதை³ஸ்சர்விதாங்க³கா: |

நாஸமப்⁴யாயுஸ்தத்ர சா²யாபா⁴கா³ இஅவாதபை: || 38 ||

அஹம் ப்ரஹ்மா ஜக³ச்சேத³ம் ஸர்கோ³ஸ்யம் பு⁴வநாந்வித: |

இதி ஸம்பஸ்யதாம் தேஷாம் தீ³ர்க⁴காலோ⁵ப⁴யவர்தத || 39 ||

தாநி சித்தாந்யதே³ஹாநி த³ஸைகத்⁴யாநதஸ்தத: |

ஸம்பந்நாநி ஜக³ந்த்யேவ த³ஸ தே³ஹாநி வை ப்ரு²த்²க் || 40 ||

இதி தேஷாம் சிதி³ச்சா²ஸாஸம்பந்நா ஸகலம் ஜக³த் |

அத்யந்தஸ்வச்ச²ரூபைவ ஸ்தி²தா சாகாரவர்ஜிதா || 41 ||

ஸம்விந்மயத்வாஜ்ஜகீதாம் தேஷாம் பூ⁴ம்யசலாதி³ தத் |
 ஸர்வம் சிதா³த்மகம் விதி³தி⁴ நோ சேத³ந்யத்திமுச்சயதாம் || 42 ||

கிலயத்தரிஜகீ³ஜ்ஜாலம் தேஷாம் கிமாத்தமதத்ததா² |
 ஸம்விதா³காஸஸூந்யத்வமாத்ரமேவேதரந்ந தத் || 43 ||

விதி³யதே ந யதா² கிஞ்சித்தரங்க³ ஸலிலாதி³ரு³தே |
 ஸம்வித்தத்வாதி³ரு³தே தத்³வத்³விதி³யதே சலநாதி³கம் || 44 ||

ஐந்த³வாநி யதை²தாநி சிந்மயாநி ஜகீ³ந்தி கே² |
 ததா² சிந்மயமேதேஷு காஷ்ட²லோஷ்டோபலாதி³யபி || 45 ||

யதை²வைந்த³வஸங்கல்பாஸ்தே ஜகீ³த்த்வமுபாகீ³தா: |
 ததை²வாப்³ஜ்ஜஸங்கல்போ ஜகீ³த்த்வமயமாகீ³த: || 46 ||

தஸ்மாதி³ஹேமே கிரீயோ வஸுதா⁴பாத³பா க⁴நா: |
 மஹாபூ⁴தாநி ஸர்வம் ச சிந்மாத்த்ரமயமாததம் || 47 ||

சித்³வ்ரு³க்ஷாஸ்சிந்மஹீ சித்³த்³யௌஸ்சிதா³காஸம் சித்³த்³ரய: |
 நாசித்த்வசித்ஸம்ப்⁴வதி தேஷ்வைந்த³வஜகீ³த்ஸவிவ || 48 ||

சிந்மாத்த்ரக²குலாலேந ஸ்வதே³ஹுசஸகீ³ரகே |
 ஸ்வஸரீ³ரம்ரு³தா³ ஸர்க³ குதோ⁵யம் க்ரியதே⁵நிஸம் || 49 ||

ஸங்கல்பநிர்மிதே ஸர்கே³ த்³ரு³ஷத³ஸ்சேந்நசேதநா: |
 தத்³த்ர லோஷ்டஸைலாதி³ கிமேததி³தி கத்²யதாம் || 50 ||

கலநஸம்ரு³திஸம்ஸ்காரா த³த்⁴ய்யர்த²ம் ச நோதீ³ரே |
 ப்ராங்ம்ரு³ஷ்டம் கல்பநாதீ³நாமந்யைவார்த²கலாவதாம் || 51 ||

தத்³தா⁴மஸம்விதோ³ நாம்நி மணிராஸௌ மணிர்யதா² |
 ஸர்வாத்மநி ததா² சித்தே கஸ்சித³ர்த² உதே³த்தயலம் || 52 ||

அகார்யகரணஸ்யார்தோ² ந பி⁴ந்நோ ப்ரஹ்மண: க்வசித் |
 ஸ்வபா⁴வ இதி தேநே³ம் ஸர்வம் ப்ரஹ்மேதி நிஸ்சய: || 53 ||

யதா²ப்ரவ்ரு³த்தம் சித்³வாரி வஹுத்யாவர்ததேவ நௌ |
 ஸ்வயத்நேநாதீ³வ்ரேண பராத்மீயாத்மநா விநா || 54 ||

பத்³மலீலா ஜகீ³தி³வ ப்ரகசந்தி ஜகீ³ந்தி யத் |
 சிந்மாத்த்ராதி³ப்ரஹ்மண: ஸ்வஸ்மாதி³ந்யாநி ந மநாகீ³பி || 55 ||

அஜாத்மாநிருத³த⁴ம் ச ஸந்மாத்ரம் ப்ரஹ்ம கா²த்மகம் |
 ஶாந்தம் ஸத³ஸதோர்மத⁴யம் சித்³பா⁴மாத்ரமித³ம் ஜக³த் || 56 ||

யத்ஸம்விந்மயமத்³ர்யாதி³ஸங்கல்பம் ஜக³தி ஸ்தி²தம் |
 தத³ஸம்விந்மயமிதி வக்தா³ஜ்ஞோ ஜ்ஞோர்விஹஸ்யதே || 57 ||

ஜக³ந்த்யாத்மேவ ஸங்கல்பமயாந்யேதாநி வேத்தி கே² |
 கா²த்மகாநி ததே²த³ம் ச ப்ரஹ்ம ஸங்கல்பஜம் ஜக³த் || 58 ||

யாவத்³யாவதி³யம் த்³ரு³ஷ்டி: ஶீக்⁴ரம் ஶீக்⁴ரம் விலோக்யதே |
 தாவத்தாவதி³த³ம் து:³க²ம் ஶீக்⁴ரம் ஶீக்⁴ரம் விலீயதே || 59 ||

யாவத்³யாவதி³யம் த்³ரு³ஷ்டி: ப்ரேக்ஷ்யதே ந சிராச்சிதா |
 தாவத்தாவதி³த³ம் து:~க²ம் ப⁴வேத்ப்ரதிக⁴நம் க⁴நம் || 60 ||

தீ³ர்க⁴து³ஷ்க்ரு³தமூடா⁴நாமிமாம் த்³ரு³ஷ்டிமபஸ்யதாம் |
 ஸம்ஸரு³தீர்வஜ்ரஸாரேயம் ந கதா³சித்ப்ரஸாம்யதி || 61 ||

நேஹாக்ரு³தீர்ந ச ப⁴வாப⁴வஜந்மநாஸா:

ஸத்தா ந சைவ ந ச நாம ததா²ஸ்த்யஸத்தா |
 ஶாந்தம் பரம் கசதி கேவலமாத்மநீத்த²ம்
 ப்ரஹ்மாத²வா கசநமப்யலமத்ர நாஸ்தி || 62 ||

ஆத்³யந்தவர்ஜிதமலப⁴யலதா³ரமூல-
 நிர்மாணமூலபரிவேஸமஸேஷமச்ச²ம் |
 அந்தஸ்த²நிர்க³நஸர்க³கபுத்ரகௌக⁴ம்
 நித்யம் ஸ்தி²தம் நநு க⁴நம் க³தஜந்மநாஸம் || 63 ||

ஸந்மாத்ரமந்தரஹிதா²கிலஹஸ்தஜாதம்
 பர்யந்தஹீநக³ணநாங்க³மமுக்தரூபம் |
 ஆத்மாம்ப்³ரா²த்மகமஹம் த்வித³மேவ ஸர்வம்
 ஸு³ஸ்தம்ப்⁴ரூபமஜமௌநமலம் விகல்பை: || 64 ||

இத்யார்ஷே ஶ்ரீவாஸிஷ்ட²மஹாராமாயணே வால்மிகீயே
 மோக்ஷ-நிர்வாண உத்தரார்தே⁴ ப்ரஹ்மகீதாஸு ஐந்த³வோ
 நாமாஷ்டஸப்தத்யதி⁴கஸதம: ஸர்க:~ || 178 || -6-

॥ அது² ஸப்தம: ஸர்க:³ ॥

॥ ப்³ரஹ்மமயத்வப்³ரதிபாதி³நம் ॥

வஸிஷ்ட² உவாச |

ஏவம் சிந்மாத்தரமேவைகம் ஸூத்³த⁴ம் ஸத்த்வம் ஜக³த்த்ரயம் |

ஸம்ப⁴வந்தீஹ பூ⁴தாநி நாஜ்ஞபூ³த்³தா⁴நி காநிசித் ॥ 1 ॥

தஸ்மாக்குத: ஸரீராதி³ வஸ்து ஸப்³ரதிக⁴ம் குத: |

யதி³த³ம் த்³ரு³ஸ்யதே கிஞ்சித்தத³ப்³ரதிக⁴மாததம் ॥ 2 ॥

ஸ்தி²தம் சித்³வ்யோம சித்³வ்யோம்நி ஸாந்தே ஸாந்தம் ஸமம் ஸ்தி²தம் |

ஸ்தி²தமாகாஸமாகாஸே ஜ்ஞப்திர்ஜ்ஞப்தௌ விஜ்ஞம்ப⁴தே ॥ 3 ॥

ஸர்வம் ஸம்விந்மயம் ஸாந்தம் ஸத்ஸ்வப்³நம் இவ ஜாக்³ரதி |

ஸ்தி²தம்ப்³ரதிக⁴காரம் க்வாஸௌ ஸப்³ரதிக⁴ம் ஸ்தி²தி: ॥ 4 ॥

க்வ தே³ஹ அவயவா: க்வாந்த்ரவேஷ்டநீ க்வாஸ்தி²பஞ்ஜரம் |

வ்யோமேவாப்³ரதிக⁴ம் வித்³தி⁴ தே³ஹம் ஸப்³ரதிகோ⁴ஷமம் ॥ 5 ॥

ஸம்வித்கரௌ ஸிர: ஸம்விதஸம்விதி³ந்த³ரியவ்ரு³ந்த³கம் |

ஸாந்தம்ப்³ரதிக⁴ம் ஸர்வம் ந ஸப்³ரதிக⁴மஸ்தி ஹி ॥ 6 ॥

ப்³ரஹ்மவ்யோம்ந: ஸ்வப்³நரூபஸ்வபா⁴வத்வாஜ்ஜக³த்ஸ்தி²தே: |

இத³ம் ஸர்வம் ஸம்ப⁴வதி ஸஹேதுகமஹேதுகம் ॥ 7 ॥

ந காரணம் விநா கார்யம் ப⁴வதீத்யுபபத்³யதே |

யத்³யதா² யேந நிர்ணீதம் தத்ததா² தேந லக்ஷயதே ॥ 8 ॥

காரணேந விநா கார்யம் ஸத்³வதி³த்யுபபத்³யதே |

யதா² பா⁴விதமேவார்த²ம் ஸம்விதா³ப்³நோத்யஸம்ஸயம் ॥ 9 ॥

யதா² ஸம்ப⁴வதி ஸ்வப்³நே ஸர்வம் ஸர்வத்ர ஸர்வதா² |

சிந்மயத்வாத்ததா² ஜாக்³ரத்யஸ்தி ஸர்வாத்மரூபதா ॥ 10 ॥

ஸர்வாத்மநி ப்³ரஹ்மபதே³ நாநாநாத்மநி ஸ்தி²தா |

அஸ்த்யகாரணகார்யாணம் ஸத்தா காரணஜாபி ச ॥ 11 ॥

ஏக: ஸஹஸ்ரம் ப⁴வதி யதா² ஹ்யேதே கிலைந்த³வா: |

ப்³ரயாதா பூ⁴தலக்ஷத்வம் ஸங்கல்பஜக³தாம் க³ண: ॥ 12 ॥

ஸஹஸ்ரமேகம் ப⁴வதி ஸம்விதா³ம் ச ததா² ஹி யத் |

ஸாயுஜ்யே சக்ரபாண்யாதே:³ ஸர்கை³ரேகம் ப⁴வேத்³வபு: || 13 ||

ஏக ஏக ப⁴வத்யப்³தி:⁴ ஸ்வநதீநாம் ஸதையபி |

ஏக ஏக ப⁴வேத்கால ரு³துஸம்வத்ஸரோத்கரை: || 14 ||

ஸம்விதா³காஸ ஏவாயம் தே³ஹ: ஸ்வப்ந இவோதி³த: |

ஸ்வப்நாத்³ரிவந்நிராகார: ஸ்வாநுபூ⁴திஸ்பு²டோ⁵பி ச || 15 ||

ஸம்வித்திரேவாநுப⁴வாத்ஸைவாநநுப⁴வாத்மிகா |

த்³ரஷ்ட்ரு³த்³ரு³ஸ்யத்³ரு³ஸா பா⁴தி சித்³வ்யோமைகமதோ ஜக³த் || 16 ||

வேத³நாவேத³நாத்மைகம் நித்³ராஸ்வப்நஸுஷுப்தவத் |

வாதஸ்பநதா³விவாபி⁴ந்நௌ சித்³வ்யோமைகமதோ ஜக³த் || 17 ||

த்³ரஷ்டா த்³ரு³ஸ்யம் த்³ர்ஸநம் ச சித்³பா⁴ந பரமார்த²க²ம் |

ஸூந்யஸ்வப்ந இவாபா⁴தி சித்³வ்யோமைகமதோ ஜக³த் || 18 ||

ஜக³த்த்வமஸதே³வேஸே ப⁴ராந்த்யா ப்ரத²மஸர்க³த: |

ஸ்வப்நே ப⁴யமிவாஸேஷம் பரிஜ்ஞாத ப்ரஸாம்யதி || 19 ||

ஏகஸ்யா: ஸம்வித:³ ஸ்வப்நே யதா² பா⁴நமநேகதா⁴ |

நாநாபதா³ர்த²ருபேண ஸர்கா³தௌ³ க³க³நே ததா² || 20 ||

ப³ஹுத³பே க்³ரு³ஹே ச்சா²யா ப³ஹ்வ்யோ பா⁴ந்த்யேகவத்³யதா² |

ஸர்வஸக்தேஸ்ததை²வைகா பா⁴தி ஸக்திரநேகதா⁴ || 21 ||

யத்ஸீகரஸ்பு²ரணமம்பு³நிதௌ⁴ ஸிவாக்²ய

வ்யோம்நீவ வ்ரு³க்ஷநிகரஸ்பு²ரணம் ஸ ஸர்க:³ |

வ்யோம்நேஷ வ்ரு³க்ஷநிகரோ வ்யதிரிக்தருபோ

ப்³ரஹ்மாம்பு³தௌ⁴ ந து மநாக³பி ஸர்க³பி³ந்து:³ || 22 ||

இத்யார்ஷே ஸ்ரீவாஸிஷ்ட²மஹாராமாயணே வால்மிகீயே

மோக்ஷ-நிர்வாண உத்தரார்தே⁴ ப்³ரஹ்மகீ³தாஸு

ப்³ரஹ்மமயத்வப்ரதிபாத³நம் நாமைகோநாஸீத்யதி⁴கஸததம:

ஸர்க:³ || 179 || -7-

॥ தாபஸோபாக்²யாநம் ॥

ஸ்ரீராம உவாச |

இமம் மே ஸம்ஸயம் சி²ந்தி⁴ ப⁴க³வந்பா⁴ஸ்கரம் தம: |

பு⁴வநஸ்யேவ பா⁴வாநாம் ஸம்யக்³ரூபாநுபூ⁴தயே || 1 ||

கதா³சித³ஹமேகாக்³ரோ வித்³யாகே³ஹே விபஸ்சிதாம் |

ஸம்ஸதி³ ஸ்தி²தவாந்யாவத்தாபஸ: கஸ்சிதா³க³த: || 2 ||

வித்³வாந் த்³விஜவர: ஸ்ரீமாந்விதே³ஹஜநமண்ட³லாத் |

மஹாதபா: காந்தியுதோ து³ர்வாஸா இவ து³ஸஹ: || 3 ||

ஸ ப்ரவிஸ்யாபி⁴வாத்³யாஸு ஸபா⁴மாபா⁴ஸ்வரத்³யுதிம் |

உபவிஸ்யாஸநே திஷ்ட²ந்நஸ்மாபி⁴ரபி⁴வாதி³த: || 4 ||

வேதா³ந்தஸாங்க்²யஸித்³தா⁴ந்தவாதா³ந்ஸம்ஹ்ரு³த்ய ஸத்தமம் |

ஸுகோ²பவிஷ்டம் விஸ்ராந்தம் தமஹம் ப்ரு³ஷ்டவாநித³ம் || 5 ||

தீ³ர்கா⁴த்⁴வநா பரிஸ்ராந்த: ஸயத்த இவ லக்ஷ்யஸே |

வதா³த்³ய வத³தாம் ஸ்ரேஷ்ட²குத ஆக³மநம் க்ரு³தம் || 6 ||

ப்³ராஹ்மண உவாச |

ஏவமேதந்மஹாபா⁴க³ ஸுமஹாயத்தநவாநஹம் |

யத்³ர்த²மாக³தோ⁵ஸ்மீஹ தஸ்யாகர்ணய நிர்ணயம் || 7 ||

வைதே³ஹோ நாம தே³ஸோ⁵ஸ்தி ஸர்வஸௌபா⁴க்யஸம்யுத: |

ஸ்வர்க³ஸ்யாஸ்வரஸம்ஸ்த²ஸ்ய ப்ரதிபி³ம்ப³மிவாவநௌ || 8 ||

தத்ராஹம் ப்³ராஹ்மணே ஜாத: ப்ராப்தவித்³யஸ்ச ஸம்ஸ்தி²த: |

குந்தா³வதா³த³ந்தவாத்குந்த³த³ந்த இதி ஸ்ருத: || 9 ||

அதா²ஹம் ஜாதவைராக்³ய: ப்ரவிஹர்தும் ப்ரவ்ரு³த்தவாந் |

தே³வத்³விஜமுநீந்த்³ராணம் ஸம்ப்⁴ரமாச்ச²மஸாந்தயே || 10 ||

ஸ்ரீபர்வதமக²ண்டே³ஹம் கதா³சித்ப்ராப்தவாநஹம் |

தத்ராவஸம் சிரம் காலம் ம்ரு³து³ தீ³ர்க⁴ம் தபஸ்சரந் || 11 ||

தத்ராஸ்த்யரணயம் விதி³தம் முக்தம் த்ரு³ணவநாதி³பி: |

த்யக்ததேஜஸ்தமோப்⁴ராதி³பூ⁴மாவிவ நப⁴ஸ்தலம் || 12 ||

தத்ராஸ்தி மத்⁴யே விடபி லகு: ⁴பேலவபல்லவ: |

ஸ்தி²த ஏஷோSம்ப்³ரே ஸூந்யே மந்த³ர்ஸ்மிரிவாம்ஸூமாந் || 13 ||

லம்ப³தே தஸ்ய ஸாகா²யாம் புருஷ: பாவநாக்ரு³தி: |

பா³நுர்பா³நாவிவ ரஸ்மிக்³ரு³ஹீதோ க்³ரதி²தாக்ரு³தி: || 14 ||

மௌஞ்ஜதா³மநி ப³த்³தோ²ர்த்³வபாதோ³ நித்யமவாக்ஷிரா: |

அஷ்ட²லத்வம் த³த³தி³வ மஹாஷ்ட²லஸ்ய ஸால்மலே: || 15 ||

த்³ரு³ஷ்ட: ப்ராப்தேந தம் தே³ஸம் ஸ கதா³சிந்மயா புமாந் |

விசாரிதோ நிகடதோ வக்ஷ:ஸ்தா²ஞ்ஜலிஸம்புட: || 16 ||

யாவஜ்ஜீவத்யஸௌ விப்ரோ நி:ஸ்வஸித்யஹதாக்ரு³தி: |

ஸீதவாதாதபஸ்பர்ஸாந்ஸர்வாந்வேத்தி ச காலஜாந் || 17 ||

அநந்தரமஸாவேகோ நோபசர்யமயா ப³ஹூந் |

தி³வஸாதபகே²தே³ந விஸ்ரம்பே⁴ பாதித: ஸநை: || 18 ||

ப்ரு³ஷ்டஸ்ச கோSஸி ப⁴க்³வந்கிமர்த²ம் தா³ருணம் தப: |

கரோஷீத³ம் விஸாலாக்ஷ லக்ஷயாலக்ஷயாத்மஜீவித: || 19 ||

அத² தேநோக்தமர்த²ஸ்தே க இவாநேந தாபஸ |

அர்தே² நாதிவிசித்ரா ஹி ப⁴வந்தீச்சா:² ஸரீரிணம் || 20 ||

இத்யுக்தவாந்ப்ரயத்நேந ஸோSநுப³ந்தே⁴ந வை மயா |

யதா³ ப்ரு³ஷ்டஸ்ததா³ தேந மமோக்தமித³முத்தரம் || 21 ||

மது³ராயாமஹம் ஜாதோ வ்ரு³த்³தி⁴ம் யாத: பிதுர்க்³ரு³ஹே |

பா³ல்யயௌவநயோர்மத்⁴யே ஸ்தி²த: பத³பதா³ர்த²வித் || 22 ||

ஸமக்³ரஸுக²ஸம்பா⁴ரகோஸோ ப⁴வதி பூ⁴மிப: |

இத்யஹம் ஸ்ருதவாம்ஸ்தத்ர போ⁴கா³ர்தீ² நவயௌவந: || 23 ||

அத² ஸப்தமஹாத³வீபவிஸ்தீர்ணயா பு⁴வ: பதி: |

ஸ்யாமித்யஹமுதா³ராத்மா பரிபி³ம்பி³தவாம்ஸ்சிரம் || 24 ||

இத்யர்தே²ந ஸமாக³த்ய தே³ஸமித்த²மஹம் ஸ்தி²த: |

அத்ர த³வாத³ஸவர்ஷாணி ஸமதீதாநி மாநத³ || 25 ||

தத³காரணமித்ரத்வம் க³ச்சே²ஷ்டம் தே³ஸமாஸுக:³ |

அஹம் சாபி⁴மதப்ராப்தேரித்த²மேவ த்³ரு⁴ஸ்தி²தி: || 26 ||

இதி தேநேஹமுத்த: ஸம்ஸ்தமிச்ச²ம் ப்ரோக்தவாஞ்ச்²ரு³ணு |

ஆஸ்சர்யஸ்ரவணே சேத: கே²தீ³மேதி ந தீ⁴மத: || 27 ||

ஸாதோ⁴ யாவத்தயா ப்ராப்தோ ந நாமாபி⁴மதோ வர: |

தவத்³ரக்ஷாபரிசர்யார்த²மிஹ தாவத³ஹம் ஸ்தி²த: || 28 ||

மயேத்யுத்தே ஸ பாஷாண மௌநவாநப⁴மச்ச²மீ |

நிமீலிதேக்ஷண: க்ஷணரூபஸ்தவகலநோ ப்³ஹி: || 29 ||

ததா²ஹம் புரதஸ்தஸ்ய காஷ்ட²மௌநவதோ⁵வஸம் |

ஷண்மாஸாந்விக³தோத்³வேக³ம் வேகா³ந்காலக்ரு³தாநஸஹந் || 30 ||

அர்கபி³ம்பா³த்³விநிஷ்க்ரம்ய தத்ப்ரதே³ஸாந்தரே ஸ்தி²தம் |

ஏகதா³ த்³ரு³ஷ்டவாநஸ்மி புருஷம் பா⁴நுபா⁴ஸ்வரம் || 31 ||

ஸ தேந பூஜ்யதே யாவந்மநஸா கர்மண மயா |

உவாச தாவத³வசநமம்ரு³தஸ்யந்த³ஸுந்த³ரம் || 32 ||

ஸாகா²ப்ரலம்ப³நபர ஹே ப்³ரஹ்மந்தீ³ர்க⁴தாபஸ |

தப: ஸம்ஹர ஸம்ஹா¹ க்³ரு³ஹா³ணாபி⁴மதம் வரம் || 33 ||

ஸப்தாப்³தி⁴த்³வீபவலயாம் பாலயிஷ்யஸி மேதி³நீம் |

ஸப்தவர்ஷஸஹஸ்ராணி தே³ஹேநாநேந த⁴ர்மத: || 34 ||

ஏவம் ஸமீஹிதம் த³த்வா ஸ த்³விதீயோ தி³வாகர: |

க³ந்துமஸ்தமதா²ர்காப்³தி⁴மவிஸத்ப்ரோதி³தோ யத: || 35 ||

தஸ்மிந்யாதே மயா ப்ரோக்தம் தஸ்ய ஸாகா²தபஸ்விந: |

ஸ்ருதத்³ரு³ஷ்டாநுபூ⁴தா³ர்யவரத³ஸ்ய விவேகிந: || 36 ||

ஸம்ப்ராப்தாபி⁴மதம் ப்³ரஹ்மம்ஸ்தருஸாகா²வலம்ப³நம் |

தபஸ்த்யக்த்வா யதா²ப்ராப்தம் வ்யவஹாரம் ஸமாசர || 37 ||

ஏவமங்கீ³க்ரு³தவத: பாதௌ³ தஸ்ய மயா தத: |

முத்தௌ விடபிநஸ்தஸ்மாதா³லாநாத்காலபா⁴விவ || 38 ||

ஸ்வாத: பவித்ரஹஸ்தோ⁵ஸௌ சக்ரே ஜப்த்வாக⁴மர்ஷணம் |

ப²லேந புண்யலப்³தே⁴ந விடபாத்³வ்ரதபாரணம் || 39 ||

தத்புண்யவஸுத: ப்ராப்தை: ஸ்வாது³பி⁴ஸ்தைஸ்தரோ: ப²லை: |

ஸமாஸ்வஸ்தாவஸங்க்ஷுப்³தா⁴வாவாம் தத்ர தி³ந்தர்யம் || 40 ||

ஸப்தத்³வீபஸமுத்³ரமுத்³ரிததி³ஸம் போ⁴க்தும் ஸமக்³ராம் மஹீம்
 விப்ர: பா³த³பலம்பி³தேந வபுஷா தப்த்வோர்த⁴வபாத³ஸ்தப: |
 ஸம்ப்ராப்யாபி⁴மதம் வரம் தி³நக்ரு³தோ விஸ்வஸ்ய சாஹ்நாம் த்ரயம்
 ஸார்த⁴ம் மத்ஸுஹ்ரு³தா³ ஸ்வமேவ ஸத³நம் க³ந்தும் ப்ரவ்ரு³த்தோ⁴ஸ⁴வத் || 41 ||

இத்யார்ஷே ஸ்ரீவாஸிஷ்ட²மஹாராமாயணே வால்மிகீயே
 மோக்ஷ-நிர்வாண உத்தரார்தே⁴ ப்ரஹ்மகீதாஸு தாப்ஸோபாக்²யாநம்
 நாமாஸீத்யதி⁴கஸததம: ஸர்க: ³ || 180 || -8-

|| அத² நவமோ⁴ஸ்த⁴யாய: ||

|| கௌ³ர்யாஸ்ரமவர்ணநம் ||

குந்த³த³ந்த உவாச |
 ஆவாஸமந்தரே க³ந்தும் ப்ரவ்ரு³த்தௌ முதி³தாக்ரு³தீ |
 மது²ராநக³ரீம் சந்த³ரஸுலர்யாவிந்த³ரபு³மிவ || 1 ||
 ப்ராப்ய ரோதா⁴பி⁴த⁴ம் க³ராமம் விஸ்ரம்யாம்ரவணாசலே |
 உஷ்டௌ த³வே தி³நே தஸ்மிந்ஸாலீஸே நக³ரே ஸுக²ம் || 2 ||
 அத⁴வாநந்தி³தசித்தாப⁴யாமாவாப⁴யாமதிவாஹித: |
 த³விதீயே⁴ஹ்நி ஸீதாம்பு³ஸநிக³த⁴ச்சா²யாவநத்³ருமா: || 3 ||
 நதீ³தீரலதோந்முக்கு³தபுஷ்பப்ரகரபாண்டு³ரா: |
 தரத்தரங்க³ஜா²ங்காரகா³யநாநந்தி³தாத⁴வகா: ³ || 4 ||
 ஸ்நிக³த⁴த³ருமவநச்சா²யரணநம்ரு³க³விஹங்க³மா: |
 ஸ்தூ²லஸாத³வஸாகா²க³ர்ப்ரோதாவஸ்யாயமௌக்திகா: || 5 |
 ஜங்க³லாத³ரிபுரக்³ராமஸ்வப்⁴ராபூ⁴பஸ்த²லாவநீ: |
 ஸமுல்லங்க⁴ய தி³நே தஸ்மிந்ஸரித்ஸ்ரோத: ஸராம்ஸி ச || 6 ||
 நீதவந்தௌ நிஸாமாவாம் கத³லீகாநநே க⁴நே |
 துஷாரஸிஸிரே ஸ்ராந்தௌ கத³லீத³லதல்பகே || 7 ||
 ப்ராப்தாவாவாம் த்ரு³தீயே⁴ஹ்நி ஷண்ட³ஷண்ட³கமண்டி³தம் |
 ஜங்க³லம் ஜநவிச்சே²த³விப⁴க்தம் க²மிவாக்ரு³தம் || 8 ||

தத்ர ஸ ப்ரக்ரு³தம் மார்³க³ம் பரித்யஜ்ய வநாந்தரம் |

ப்ரவிஸந்ஸமுவாசேத³மகார்யகரணம் வச: || 9 ||

க³ச்சா²வோ஽த்ராஸ்ரமே கௌ³ர்யா முநிமண்ட³லமண்டி³தே |

ப்³ராதரோ மே ஸ்தி²தா: ஸப்த வநேஷ்வேவமிவார்²தி²ந: || 10 ||

ப்³ராதரோஷ்டௌ வயமிமே ஜாதாநேகதயா தயா |

ஏகஸம்விந்மயா ஜாதா ஏகஸங்கல்பநிஸ்சயா: || 11 ||

தேந தே஽ப்யத்ர தபஸே ஸ்வநிஸ்சயஸமாஸ்ரயா: |

ஸ்தி²தா ஆக³த்ய விவிதை⁴ஸ்தபோபி:⁴ கூபிதைநஸ: || 12 ||

தை: ஸார்த⁴ம் ப்³ராத்ரு³பி:⁴ பூர்வமாக³த்யாஹமிஹாவஸம் |

ஷண்மாஸாநாஸ்ரமே கௌ³ர்யாஸ்தேந த்³ரு³ஷ்டோ மயைஷ ஸ: || 13 ||

புஷ்பக²ண்ட³ தருச்சா²யா ஸுப்தமுக்³த⁴ம்ரு³கா³ர்ப⁴க: |

பர்ணோடஜாக்³ரவிஸ்ராத்ஸுகோத்³க³ராஹிதஸாஸ்த்ரத்³ரு³க் || 14 ||

தத்³ப்³ரஹ்மலோகஸங்காஸமேஹி முந்யாஸ்ரமம் ஸ்ரியே |

க³ச்சா²வோ஽ச்ச²தரம் தத்ர சேத: புண்யைர்ப⁴விஷ்யதி || 15 ||

விது³ஷாமபி தீ³ராணமபி தத்த்வவிதா³மபி |

த்வரதே ஹி மந: பும்ஸாமலம்பு³த்³தி⁴விலோகநே || 16 ||

தேநேத்யுக்³தே ச தாவாவாம் ப்ராப்தௌ முந்யாஸ்ரமம் ச தம் |

யாவத்தத்ர மஹாரண்யே பஸ்யாவஸ்சாந்தரூபிணம் || 17 ||

ந வ்ரு³க்ஷம் நோடஜம் கிஞ்சிந்ந கு³ல்மம் ந ச மாநவம் |

ந முநிம் நார்ப⁴கம் நாந்யந்ந வேதி³ம் ந ச வா த்³விஜம் || 18 ||

கேவலம் ஸூந்யமேவாதி தத்³ரண்யமநந்தகம் |

தாபோபதப்தமபி⁴தோ பூ⁴மௌ ஸ்தி²தமிவாம்ப³ரம் || 19 ||

ஹா கஷ்டம் கிமித³ம் ஜாதமிதி தஸ்மிந்வத³த்யத² |

ஆவாப்⁴யாம் ஸுசிரம் ப்³ராந்த்வா த்³ரு³ஷ்ட ஏகத்ர வ்ரு³க்ஷக: || 20 ||

ஸ்நிக்³த⁴ச்ச²விர்க⁴ந்ச்சா²ய: ஸீதலோ஽ம்பு³த⁴ரோபம: |

தலே தஸ்ய ஸமாதா⁴நே ஸம்ஸ்தி²தோ வ்ரு³த்³த⁴தாபஸ: || 21 ||

ஆவாமக்³ரே முநேஸ்தஸ்ய ச்சா²யாயாம் ஸாத்³வலஸ்த²லே |

உபவிஷ்டௌ சிரம் யாவந்நாஸௌ த்⁴யாநாந்நிவர்ததே || 22 ||

ததஸ்சிரேண காலேந மயோத்³வேகே³ந சாபலாத் |

உக்தம் முநே ப்ரபு³த்⁴யஸ்வ த்⁴யாநாதி³த்யுச்சகைர்வச: || 23 ||

ஸப்³தே³நோச்சைர்மதீ³யேந ஸம்ப்ரபு³த்³தோ⁴ஸ⁴வந்முநி: |

ஸிம்ஹோ³ஸ்ப்³தீ³ரவேணேவ ஜ்ரு³ம்பா⁴ம் க்ரு³த்வாப்⁴யுவாச ச || 24 ||

கௌ ப⁴வந்தாவிமௌ ஸாதூ⁴ க்வாஸௌ கௌ³ர்யாஸ்ரமோ க³த: |

கேந வாஹமிஹாநீத: காலோ³ஸயம் கஸ்ச வர்ததே || 25 ||

தேநேத்யுக்³தே மயாப்யுக்³தம் ப⁴க³வந்வித்³தி⁴ ஈத்³ரு³ஸம் |

ந கிஞ்சிதா³வாம் பு³த்³தோ⁴ஸபி கஸ்மாஜ்ஜாநாஸி ந ஸ்வயம் || 26 ||

இதி ஸ்ருத்வா ஸ ப⁴க³வாந்புநர்த்⁴யாநமயோ³ஸ⁴வத் |

த³தீர்ஸோத்³ந்தமகி²லமஸ்மாகம் ஸ்வாத்மநஸ்ததா² || 27 ||

முஹூர்த்மாத்ரேணோவாச ப்ரபு³த்⁴ய த்⁴யாநதோ முநி: |

ஸ்ருயதாமித³மாஸ்சர்யமார்யௌ ஹி கார்யவேதி³நௌ || 28 ||

யமிமம் பர்யத:² ஸாதூ⁴ கத³ம்ப³தருபுத்ரகம் |

மதா³ஸ்பத³மரண்யாந்யாத⁴ம்மில்லமிவ புஷ்பிதம் || 29 ||

கேநாபி காரணேநாஸ்மிந்ஸதீ வா³கீ³ஸ்வரீ ஸதீ |

அவஸத்³தீ³ஸவர்ஷாணி ஸமஸ்தர்துநி³ஷேவிதா || 30 ||

ததா³ தேநேஹவிஸ்தீர்ணமப⁴வத்³க⁴நகாநநம் |

கௌ³ரிவநமிதி க்²யாதம் பூ⁴ஷிதம் குஸுமர்துபி:⁴ || 31 ||

ப்⁴ரு³ங்கா³ங்க³நாஜநமநோஹரஹாரிகீ³த-

லீலாவிலோலகலகண்ட²விஹங்க³மங்க³ |

புஷ்பாம்பு³வாஹஸதசந்த்³ரநபோ⁴விதாநம்

ராஜீவரேணுகணகீர்ணதி³க³ந்தராலம் || 32 ||

மந்தா³ரகுந்த³மகரந்த³ஸுக³ந்தி⁴தாஸம்

ஸம்ஸுச்சி²வஸத்குஸுமராஸிஸாங்கநிஷ்ட²ம் |

ஸந்தாநகஸ்தப³கஹாஸவிகாஸகாந்த-

மாமோதி³மாருதஸமஸ்தலதாங்க³நௌக⁴ம் || 33 ||

புஷ்காகரஸ்ய நக³ரம் நவகீ³தப்⁴ரு³ங்க³ம்

ப்⁴ரு'ங்கா³ங்க³நாகுஸுமக²ண்ட³கமண்ட³பாட்⁴யம் |
சந்த³ராம்ஸுஜாலபரிகோமலபுஷ்பதோ³லா-
தோ³லாயமாநஸுரஸித்³த⁴வது⁴ஸமுஹம் || 34 ||

ஹாரீதஹம்ஸஸுககோகிலகோககாக-
சக்ராஹ்வபா⁴ஸுகலவிங்குகுலாகுலாங்க³ம் |
மேருண்ட³குக்குடகபிஞ்ஜலஹேமகூட³-
ராடா⁴மபூரப³ககல்பிதகேவிரம்யம் || 35 ||

க³ந்த⁴ர்வயக்ஷஸுரஸித்³த⁴கிரீடக்³ரு'ஷ்ட-
பாதா³ப்³ஜகர்ணிககத³ம்ப்³ஸரஸ்வதீகம் |
வாதாயநம் கநககோமலசம்பகௌக⁴-
தாராம்ப³ராம்ப்³த⁴ரபூரக்³ரு'ஹீதக³ந்த⁴ம் || 36 ||

மந்தா³நிலஸ்க²லிதபல்லவபா³லவல்லீ-
விந்யாஸுகு³ப்ததி³வஸாதி⁴பரஸ்மிஸீதம் |
பீதம் கத³ம்ப்³கரவீரகநாலிகேர-
தாலீதமாலகுலபுஷ்பபராக³பூரை: || 37 ||

கஹ்வாரகீர்ணகுமுதோ³த்பலபத்³மக²ண்ட³-
வல்க³ச்சகோரப³ககோககத³ம்ப்³ஹம்ஸம் |
தாலீஸுகு³க்³கு³லகசந்த³நபாரிப⁴த்³ர-
ப⁴த்³ரத்³ருமோத³விஹாரிவிசித்ரஸக்தி || 38 ||

தஸ்மிந்வநே சிரமுவாஸ ஹரார்த⁴தே³ஹா
கேநாபி காரணவஸேந சிராய கௌ³ரீ |
பூ⁴த்வா ப்ரஸந்நஸஸிபி³ம்ப்³முசீ² கத³ம்ப்³-
வாகீ³ஸ்வரீ ஸஸிகலேவ ஸிவஸ்ய மூர்த்⁴நி || 39 ||

இத்யார்ஷே ஸ்ரீவாஸிஷ்ட²மஹாராமாயணே வால்மிகீயே
மோக்ஷ-நிர்வாண உத்தரார்தே⁴ ப்³ரஹ்மகீ³தாஸு தாபஸோபாக்²யாநே
கௌ³ர்யாஸ்ரமவர்ணநம் நாமைகாஸீத்யதி⁴கஸுததம:
ஸர்க:³ || 181 || -9-

॥ ஸப்ததீ³பேஸ்³வர ॥

வ்ரு³த்³த⁴தாபஸ உவாச |

தஸ்மிந்நேவ கத³ம்³பே³ஸு³மிந்வர்ஷாணி ஸ்வேச்ச²யா த³ஸ |
ஸ்தி²த்வா கௌ³ரீ ஜகா³மாத² ஹரவாமா³ர்த⁴மந்தி³ரம் || 1 ||

தத்ஸபர்ஸாம்ரு³தஸிக்தோ³ஸ்யம் கத³ம்³ப³தரு³புத்ரக: |
உத்ஸங்க³ இவ சாஸீ³நோ ந யாத்யேவ புராணதாம் || 2 ||

ததோ கௌ³ர்யா ப்ரயாதாயாம் தத்³வநம் தாத்³ரு³ஸம் மஹத் |
ஸாமாந்யவந்தாம் யாதம் ஜநவ்ரு³ந்தோ³பஜீ³விதம் || 3 ||

மாலவோ நாம தே³ஸோ³ஸ்தி தத்ராஹம் ப்ரு³தி²வீ³பதி: |
கதா³சித்த்யக்தராஜ்ய ஸூ³நீ³மு³நீ³நாமா³ஸ்ரமா³ந்⁴ரமந் || 4 ||

இமம் தே³ஸமநு³ப்ரா³ப்த இஹ சா³ஸ்ரமவாஸி³பி: |
பூஜி³தோ³ஸ்ய கத³ம்³ப³ஸ்ய த்⁴யா³நநிஷ்ட²ஸ்தலே ஸ்தி²த: || 5 ||

கேநசித்த்வத்² காலே³ந ப்⁴ரா³த்ரு³பி: | ஸப்த³பி: | ஸஹ |
ப⁴வா³ந்⁴யாக³த: பூ³ர்வம் தபோ³ர்த²மி³மா³ஸ்ரமம் || 6 ||

தபஸ்வி³நோ³ஷ்டா³விஹ தே ததா² நாம ததா³வஸந் |
யதா² தபஸ்வி³நோ³ந்யே தே தேஷாம் மா³ந்யா³ஸ்தபஸ்வி³ந: || 7 ||

காலே³நா³ந்தரமஸாவே³க: ஸூ³பர்வதம் க³த: |
ஸ்வா³மிநம் கார்திகே³யம் ச த்³வி³தீ³யஸ்தபஸே க³த: || 8 ||

வாராணஸீ³ம் த்ரு³தீ³யஸ்து சது³ர்தோ²ஸகா³த்³தி³மா³சலம் |
இஹை³வ தே பரே தீ⁴ரா³ஸ்சத்வாரோ³ந்யே பரம் தபந் || 9 ||

ஸர்வேஷாமே³வ சை³தேஷாம் ப்ரத்யே³கம் த்வே³ததீ³ப்³ஸி³தம் |
யதா² ஸமஸ்தத்³வீ³பாயா பு⁴வோ³ஸ்யா: ஸ்யாம் மஹீ³பதி: || 10 ||

அத² ஸம்பா³தி³தம் தேஷாம் ஸர்வேஷாமே³ததீ³ப்³ஸி³தம் |
தபஸ்துஷ்டா³பி⁴ரிஷ்ட³பி⁴ர்தே³வதா³பி⁴ர்வரை: || 11 ||

தபதஸ்தே ததோ யாதா ப்⁴ராதர: ஸத³நம் நிஜம் |
பூ⁴மௌ த⁴ர்மயுக³ம் பு⁴க்த்வா வேதா⁴ ப்³ரஹ்மபு³ரீ³மி³வ || 12 ||

தத்³ப⁴வத்³ப்⁴ரா³த்ரு³பி⁴ர்⁴வ்ய வரதா³நவி³தௌ⁴ ததா³ |
இத³ம் வரோ³த்³யதா யத்நாத்³ப்ரா³ர்தி²தா: ஸ்வேஷ்ட³தே³வதா: || 13 ||

தே³வ்யஸ்மாகமிமே ஸர்வே ஸப்தத்³வீபேஸ்வரௌ ஸ்தி²தௌ |
ஸத்யா: ப்ரக்ரு²த்ய: ஸந்து ஸர்வ ஆஸ்ரமவாஸிந: || 14 ||

தமிஷ்டதே³வதாஸார்த²முரரீக்ரு²த்ய ஸாத³ரம் |
தேஷாமஸ்த்வேவமித்யுக்த்வா ஜகா³மாந்தர்த்த³தி⁴மீஸ்வரீ || 15 ||

தே தத: ஸத³நம் யாதாஸ்தேஷாமாஸ்ரமவாஸிந: |
ஸர்வ ஏவ கீதா: பஸ்சாதே³க ஏவாஸ்மி நோ கீத: || 16 ||

அஹம் கேவலமேகாந்தே த்⁴யாநைககீ³தமாநஸ: |
வாகீ³ஸ்வரீகத³ம்ப³ஸ்ய தலே திஷ்டா²மி ஸைலவத் || 17 ||

அத² காலே வஹத்யஸ்மிந்ந்ரு²துஸம்வத்ஸராத்த்மநி |
இஅத³ம் ஸர்வம் வநம் சி²நநம் ஜநை: பர்யந்தவாஸிபி:⁴ || 18 ||

இத³ம் கத³ம்ப³மம்லாநம் ஜநதா: பூஜ்யந்த்யலம் |
வாகீ³ஸ்வரீக்³ரு²ஹமிதி மாம் சைவைகஸமாதி⁴க³ம் || 19 ||

அதை²நம் தே³ஸமாயாதௌ ப⁴வந்தௌ தீ³ர்க⁴தாபஸௌ |
ஏதத்த்வத்தி²தம் ஸர்வம் த்⁴யாநத்³ரு²ஷ்டம் மயாகி²லம் || 20 ||

தஸ்மாது³த்தா²ய ஹே ஸாதூ⁴ கீச்ச²தம் கீ³ரு²ஹமாகீ³தௌ |
தத்ர தே ப்ராதர: ஸர்வே ஸங்கீதா தா³ரபி³ந்து⁴பி:⁴ || 21 ||

அஷ்டாநாம் ப⁴வதாம் ப⁴வ்யம் ஸத³நே ஸவே ப⁴விஷ்யதி |
மஹாத்த்மநாம் ப்ரஹ்மலோகே வஸநிநாமிவ ஸங்கீ³ம: || 22 ||

இத்யுக்தே தேந ஸ மயா ப்ரு²ஷ்ட: பரமதாபஸ: |
ஸந்தே³ஹாதி³த³மாஸ்சர்யமார்யாஸ்தத்³வர்ணயாம்யஹம் || 23 ||

ஏகைவ ஸப்தத்³வீபாஸ்தி ப⁴கீ³வந்பூ⁴ரியம் கில |
துல்யகாலம் ப⁴வந்த்யஷ்டௌ ஸப்தத்³வீபேஸ்வரா: கத²ம் || 24 ||

கத³ம்ப³தாபஸ உவாச |
அஸமஞ்ஜஸமேதாவதே³வ நோ யாவது³ச்யதே |

இத³மந்யத³ஸம்ப³த³த⁴தரம் ஸம்ஸ்ருயதாம் மம || 25 ||

ஏதே³ஷ்டௌ ப்ராதரஸ்தத்ர தாபஸா தே³ஹஸங்க்ஷயே |
ஸப்தத்³வீபேஸ்வரா: ஸர்வே ப⁴விஷ்யந்தி கீ³ரு²ஹோத³ரே || 26 ||

அஷ்டௌ ஹ்யேதே மஹீபீ²டே²ஷ்வேதேஷ்வேதேஷு ஸத³மஸூ |
ஸப்தத்³வீபேஸ்வரா பூ⁴பா ப⁴விஷ்யந்தீஹ மே ஸ்ரு³ணு || 27 ||

அஸ்த்யேதேஷாம் கிலாஷ்டாநாம் பா⁴ர்யாஷ்டகமநிந்தி³தம் |
தி³க³ந்தராணம் நியதம் தாராஷ்டகமிவோஜ்ஜ்வலம் || 28 ||

தத்³பா⁴ர்யாஷ்டகமேதேஷு யாதேஷு தபஸே சிரம் |
ப³பூ⁴வ து:³கி²தம் ஸ்தீ³ணம் யத்³வியோகோ³ஹி³து:³ஸஹ: || 29 ||

து:~கி²தா: ப்ரத்யயே தேஷாம் சக்ருஸ்தா தா³ருணம் தப: |
ஸதசாந்தி³ராயணம் தாஸாம் துஷ்டாபூ⁴த்தேந பார்வதீ || 30 ||

அத்³ரு³ஸ்யோவாச ஸா தாஸாம் வசோ⁵ந்த:புரமந்தி³ரே |
தே³வீ ஸபர்யாவஸரே ப்ரத்யேகம் ப்ரு²த²கீ³ஸ்வீ || 31 ||

தே³வ்யுவாச |
பா⁴ர்த்ராத்²மத² சாத்மாத்²ம் க்³ரு³ஹ்யதாம் பா³விகே வர: |
சிரம் க்விஷ்டாஸி தபஸா நிதா³கே⁴நைவ மஞ்ஜூ³ || 32 ||

இத்யாகர்ண்ய வசோ தே³வ்யா த³த்தபுஷ்பா சிரண்டிகா |
ஸ்வவாஸநாநுஸாரேண குர்வா²ணவேஸ்வரீஸ்தவம் || 33 ||

ஆநந்த³மந்த²ரோவாச வசநம் ம்ரு³பா⁴ஷ்ணீ |
ஆகாஸஸம்ஸ்தி²தாம் தே³வீம் மயூ³வாப⁴ரமாலிகாம் || 34 ||

சிரண்டிகோவாச |
தே³வி தே³வாதி⁴தே³வேந யத² தே ப்ரேமஸம்பு⁴நா |
பா⁴ர்த்ரா மம ததா² ப்ரேம ஸ பா⁴ர்தாஸ்து மமாமர: || 35 ||

தே³வ்யுவாச |
ஆஸ்ரு³ஷ்டேர்நியதேர்தா³ர்ட⁴யாத³மரத்வம் ந லப்யதே |
தபோதா³நைரதோ⁵ந்யத்வம் வரம் வரய ஸு³வ்ரதே || 36 ||

சிரண்டிகோவாச |
அலப்யமேதநமே தே³வி தந்மத்³பா⁴ர்த்ரு³ர்க்³ரு³ஹாந்தராத் |
ம்ரு³தஸ்ய மா விநிர்யாது ஜீவோ பா³ஹ்யமபி கூ³ணாத் || 37 ||

தே³ஹபாதஸ்ச மே பா⁴ர்துர்யதா³ ஸ்யாதா³த்மமந்தி³ரே |
ததே³தத்³ஸ்த்விதி வரு தீ³யதாமம்பி³கே மம || 38 ||

தே³வ்யுவாச |

ஏவமஸ்து ஸுதே த்வம் ச பத்யௌ லோகாந்தராஸ்தி²தே |
ப⁴விஷ்யஸி ப்ரியா பா⁴ர்யா தே³ஹாந்தே நாத்ர ஸம்ஸய: || 39 ||

இத்யுக்த்வா விரராமாஸௌ கௌ³ர்யா கீ³ர்³க³நோத³ரே |
மேக⁴மாலாத⁴வநிரிவ நிரவத்³யஸமுத்³யதா || 40 ||

தே³வ்யாம் க³தாயாம் ப⁴ர்தாரஸ்தாஸாம் காலேந கேநசித் |
தே ககுப்³்ப⁴ய: ஸமாஜக்³மு: ஸர்வே ப்ராப்தமஹாவரா: || 41 ||

அத்³யாயமபி ஸம்யாது பா⁴ர்யாயா நிகடம் பதி: |
ப⁴ராத்ரு³ணம் பா³ந்த⁴வாநாம் ச ப⁴வத்வந்யோந்யஸங்க³ம: || 42 ||

இத³மந்யத³தை²தேஷாமஸமஞ்ஜஸமாகுலம் |
ஸ்ரு³ணு கிம்வ்ரு³த்தமாஸ்சர்யமார்யகார்யோபரோத⁴கம் || 43 ||

தப்யதாம் தப ஏதேஷாம் பிதரௌ தெள வதூ⁴ யுதௌ |
தீர்த²முந்யாஸ்ரமஸ்ரேணீம் தீ³ரஷ்டும் து:³கா²ந்விதௌ க³தௌ || 44 ||

ஸரீரநைரபேக்ஷயேண புத்ராணம் ஹிதகாம்யயா |
க³ந்தும் கலாபக்³ராமம் தம் யத்நவந்தௌ ப³பூ⁴வது: || 45 ||

தௌ ப்ரியாதௌ முநிக்³ராம மார்கே³ த³த்³ரு³ஸது: ஸிதம் |
புருஷம் கபிலம் ஹ்ரஸ்வம் ப⁴ஸ்மாங்க³ம் சோர்த⁴வமுர்த⁴ஜம் || 46 ||

தூ⁴லீலவமநாத³ரு³த்ய தம் ஜரத்பாந்த²ஸங்கயா |
யதா³ தெள ஜக்³மதுஸ்தேந ஸ உவாசாந்வித: க்ருதா⁴ || 47 ||

ஸவதூ⁴க மஹாமுர்க² தீர்தா²ர்தீ² தா³ரஸம்யுத: |
மாம் து³ர்வாஸஸமுல்லங்க⁴ய க³ச்³ஸ்யவிஹிதாநதி: || 48 ||

வதூ⁴நாம் தே ஸுதாநாம் ச க³ச்³தஸ்தபஸார்ஜிதா: |
விபரீதா ப⁴விஷ்யந்தி லப்³தா⁴ அபி மஹாவரா: || 49 ||

இத்யுக்தவந்தம் தம் யாவத்ஸதா³ரோ⁵த² வதூ⁴யுத: |
ஸந்மாநம் குருதே தாவந்முநிரந்தர்தி⁴மாயயௌ || 50 ||

அத² தெள பிதரௌ தேஷாம் ஸவதூ⁴கௌ ஸுது:³கி²தௌ |
க்ரு³ஸீபூ⁴தௌ தீ³நமுகௌ² நிராஸௌ க்³ரு³ஹமாக³தௌ || 51 ||

அதோ வதா³ம்யஹம் தேஷாம் நைகம் நாமாஸமஞ்ஜஸம் |

அஸமஞ்ஜஸலக்ஷாணி க³ண்டே³ ஸ்போ²டா: ஸ்பு²டா இவ || 52 ||

சித்³வ்யோமஸங்கல்பமஹாபுரேஸ்தி-

ந்நித்த²ம் விசித்ராண்யஸமஞ்ஜஸாநி |

நி:ஸூந்யருபே⁵பி ஹி ஸம்ப⁴வந்தி

த்³ரு³ஸ்யே யதா² வ்யோமநி த்³ரு³ஸ்யஜ்ஞும்பா: || 53 ||

இத்யார்ஷே ஸ்ரீவாஸிஷ்ட²மஹாராமாயணே வால்மிகீயே

மோக்ஷ-நிர்வாண உத்தரார்தே⁴ ப்³ரஹ்மகீ³தாஸு

தாபஸோபாக்²யாநாந்தர்³க³தஸப்தத்³வீபேஸ்வரோ ஸப்தத்³வீபேஸ்வர

நாம வ்யஸீத்யதி⁴கஸததம: ஸர்க: || 182 || -10-

|| அத² ஏகாத³ஸோ⁵த்⁴யாய: ||

|| த்³வீபஸப்தகாஷ்டகவர்ணநம் ||

குந்த³த்³ந்த உவாச |

தத: ப்ரு³ஷ்டோ மயா தத்ர ஸ கௌ³ர்யாஸ்ரமதாபஸ: |

தாபஸம்ஸூக்ஷத³ர்⁴பா⁴க்³ரஜராஜர்ஜரமுர்த⁴ஜ: || 1 ||

ஏகைவ ஸப்தத்³வீபாஸ்தி வஸுதா⁴ யத்ர தத்ர தே |

ஸப்தத்³வீபேஸ்வரா அஷ்டௌ ப⁴வந்தி கத²முத்தமா: || 2 ||

யஸ்ய ஜீவஸ்ய ஸத³நாந்நாஸ்தி நிற்க³மநம் ப³ஹி: |

ஸ கரோதி கத²ம் ஸப்தத்³வீபேஸத்வேந தி³க்³ஜயம் || 3 ||

யைர்வரா வரதை³ர்³த்தா: ஸாபைஸ்தே தத்³விருத்³த⁴தாம் |

கத²ம் க³ச்²ந்தி க³ச்²ந்தி கத²ம் சா²யா ஹி தாபதாம் || 4 ||

மிதோ²ஸூக்யாம் கத²ம் த⁴ர்⁴மௌ ஸ்தி²திமேகத்ர க³ச்²த: |

ஆதா⁴ர ஏவாதே⁴யத்வம் கரோதி கத²மாத்த்மநி || 5 ||

கௌ³ர்யாஸ்ரமதாபஸ உவாச |

ஸம்ப³ஸ்யஸி கிமேதேஷாம் போ⁴ ஸாதோ⁴ ஸ்ரு³ண்வநந்தரம் |

அஷ்டமே⁵ஸ்மிந்ஸுஸம்ப்ராப்தே தம் ப்ரதே³ஸம் ஸபா³ந்த⁴வம் || 6 ||

இதோ ப⁴வந்தௌ தம் தே³ஸமாஸாத்³ய ஸுக²ஸம்ஸ்தி²தௌ |

ஸ்வப³ந்து⁴ஸுக²ஸம்ஸ்தா²நௌ கஞ்சித்தகாலம் ப⁴விஷ்யத: || 7 ||

ததஸ்தே⁵ஷ்டெள மரிஷ்யந்தி ப்ராதர: க்ரமஸோ க்ரு³ஹே |
பா³ந்த⁴வோ⁵த² கரிஷ்யந்தி தேஷாம் தே³ஹாம்ஸ்தத³க்³நிஸாத || 8 ||

தேஷாம் தே ஸம்விதா³காஸ: ப்ரு²த²க்³ப்ரு²த²க³வஸ்தி²தா: |
முஹூர்த்மாத்ரம் ஸ்தா²ஸ்யந்தி ஸுஷுப்தஸ்தா² ஜடா³ இவ || 9 ||

ஏதஸ்மிந்நந்தரே தேஷாம் தாநி கர்மாணி தர்மத: |
ஏகத்ர ஸங்க⁴டிஷ்யந்தி வரஸாபாத்மகாநி கே² || 10 ||

கர்மாணி தாந்யதி⁴ஷ்டா²த்ரு²தே³வருபாணி பேடகம் |
வரஸாபஸாராணி கரிஷ்யந்தி ப்ரு²த²க்³ ப்ரு²த²க்³ || 11 ||

வராஸ்தே⁵த்ர க³மிஷ்யந்தி ஸுப⁴கா:³ பத்³ம்பாணய: |
ப்ரஹ்மத³ண்டா³யுதா⁴ஸ்சந்த³ரத⁴வளாங்கா³ஸ்சதுர்பு⁴ஜா: || 12 ||

ஸாபாஸ்தத்ர ப⁴விஷ்யந்தி த்ரிநேத்ரா: ஸூலபாணய: |
பீ⁴ஷ்ண: க்ரு³ஷ்ணமேகா⁴பா⁴ த்³விபு⁴ஜா ப்ருகு⁴முகா:² || 13 ||

வரா வதி³ஷ்யந்தி
ஸுதூ³ரம் க³ம்யதாம் ஸாபா: காலோ⁵ஸ்மாகமுபாக³த: |
ருத்ராநாமிவ தந்நாம க: ஸமர்தோ²திவர்திதும் || 14 ||

ஸாபா வதி³ஷ்யந்தி
க³ம்யதாம் ஹே வரா தூ³ரம் காலோ⁵ஸ்மாகமுபாக³த: |
ருத்ராநாமிவ தந்நாம க: ஸமர்தோ²திவர்திதும் || 15 ||

வரா வதி³ஷ்யந்தி
க்ரு³தா ப⁴வந்தோ முநிநா வயம் தி³நக்ரு³தா க்ரு³தா: |
முநீநாம் சாதி⁴கோ தே³வோ ப⁴க³வந்தம் புரா யத: || 16 ||

ப்ரவத³த்ஸு வரேஷ்வேவம் ஸாபா: க்ருத்³த⁴தியோ வராந் |
விவஸ்வதா க்ரு³தா யூயம் வயம் ருத்³ராம்ஸத: க்ரு³தா: || 17 ||

தே³வாநாமதி⁴கோ ருத்³ரோ ருத்³ராம்ஸப்ரப⁴வோ முநி: |
இத்யுக்த்வா ப்ரோத்³யதா தேஷாம் சக்ரு:ஸ்ருங்கா³ண்யகா³ இவ || 18 ||

அஸாபேஷு³த்யதஸ்ரு³ங்கே³ஷு வரா இத³மராதிஷு |
விஹஸந்த: ப்ரவக்ஷ்யந்தி ப்ரமேயீக்ரு³தநிஸ்சயம் || 19 ||

ஹே ஸாபா: பாபதாம் த்யக்த்வா கார்யஸ்யாந்தோ விசார்யதாம் |

யத்கார்யம் கலஹஸ்யாந்தே ததே³வாதௌ³ விசார்யதாம் || 20 ||

பிதாமஹபுரீம் க³த்வா கலஹாந்தே விநிர்ணய: |

கர்தவ்யோSஸ்மாபி⁴ரேததத்கிமாதௌ³ நேஹ விதீ⁴யதே || 21 ||

ஸாபைர்வரோக்தமாகர்ண்ய பா³ட⁴மித்யுரரீக்ரு³தம் |

கோ ந க³ரு³ஹ்ணாதி மூடோ⁴Sபி வாக்யம் யுக்திஸமந்விதம் || 22 ||

தத: ஸாபா வரை: ஸார்த⁴ம் யாஸ்யந்தி ப்³ரஹ்மண: புரம் |

மஹாநுபா⁴வா ஹி க³தி: ஸதா³ ஸந்தே³ஹநஸநே || 23 ||

ப்ரணாமபூர்வம் தத்ஸர்வம் யதா²வ்ரு³த்தம் பரஸ்பரம் |

ப்³ரஹ்மணே கத²யிஷ்யந்தி ஸ்ருத்வா தேஷாம் ஸ வக்ஷயதி || 24 ||

ப்³ரஹ்மோவாச |

வரஸாபாதி⁴பா போ⁴போ⁴ யேSந்த: ஸாரா ஜயந்தி தே |

கேSந்த:ஸாரா இதி மிதோ² நூநமந்விஷ்யதாம் ஸ்வயம் || 25 ||

இதி ஸ்ருத்வா ப்ரவிஷ்டாஸ்தே ஸாரதாம் ஸமவேக்ஷிதும் |

வராணாம் ஹ்ரு³த³யம் ஸாபா: ஸாபாநாம் ஹ்ரு³த³யம் வரா: || 26 ||

தே பரஸ்பரமந்விஷ்ய ஸ்வயம் ஹ்ரு³த³யஸாரதாம் |

ஜ்ஞாத்வா ச ஸமவாயேந ப்ரவக்ஷயந்தி பிதாமஹம் || 27 ||

ஸாபா வக்ஷயந்தி

ஜிதா: ப்ரஜாநாத² வயம் நாந்த:ஸாரா வயம் யத: |

அந்த:ஸாரா வரா ஏவ வஜ்ரஸ்தம்பா⁴ இவாசலா: || 28 ||

வயம் கிலேமே ப⁴க³வந்வரா: ஸாபாஸ்ச ஸர்வதா³ |

நநு ஸம்விந்மயா ஏவ தே³ஹோSந்யோSஸ்மாசமஸ்தி நோ || 29 ||

வரத³ஸ்ய ஹி யா ஸம்வித்³வரோ த³த்த இதி ஸ்தி²தா |

ஸைவார்தி²நி மயா லப்³தோ⁴ வரோSயமிதி திஷ்ட²தி || 30 ||

விஜ்ஞப்திமாத்ரவசநம் தே³ஹம் ஸைவ ப²லம் தத: |

பஸ்யத்யநுப⁴வத்யத்தி தே³ஸகாலஸதப்⁴ரமை: || 31 ||

வரதா³த்மா க³ரு³ஹீதத்வாச்சித்த்காலாந்தரஸம்ப்⁴ரு³தா |

யதா³ ததா³ந்த:ஸாராஸௌ து³ர்ஜயா ந து ஸாபஜா || 32 ||

வரப்ரதா³நம் வரதை³ர்வரதா³நாம் வரார்தி²பி:⁴ |

யதா³ ஸுசிரமப்⁴யஸ்தம் வராணம் ஸாரதா ததா³ || 33 ||

யதே³வ ஸுசிரம் ஸம்வித³ப்⁴யஸ்யதி ததே³வ ஸா |
ஸாரமேவாஸு ப⁴வதி ப⁴வத்யாஸு ச தந்மயீ || 34 ||

ஸுத்³தா⁴நாமதிஸுத்³தை⁴வ ஸம்விஜ்ஜயதி ஸம்விதா³ம் |
அஸுத்³தா⁴நாம் த்வஸுத்³தை⁴வ காலாத்ஸாம்யம் ந வித்³யதே || 35 ||

க்ஷணம்ஸேநாபி யோ ஜ்யேஷ்டோ² ந்யாயஸ்தேநாவ்யூர்யதே |
நார்தே² ந்யாயாந்தரம் கிஞ்சித்கர்துமுதஸஹதே மத³ம் || 36 ||

ஸமேநோப⁴யகோடிஸ்த²ம் மிஸ்ரம் வஸ்து ப⁴வேத்ஸமம் |
வரஸாபவிலாஸேந க்ஷீரமிஸ்ரம் யதா² பய: || 37 ||

ஸமாப்⁴யாம் வரஸாபாப்⁴யாமத²வா சித்³த்³விரூபதாம் |
ஸ்வயமேவாநுப்⁴வதி ஸ்வப்நேஷ்விவ புராத்திகா || 38 ||

ஸிக்ஷிதம் த்வத்த ஏவேதி யத்ததே³வ தவ ப்ரபோ⁴ |
புந: ப்ரதீபம் படி²தம் ஸீக்⁴ரம் யாமோ நமோஸுது தே || 39 ||

இத்யுக்த்வா ஸ ஸ்வயம்ஸாப: க்வாபி ஸாபக்³ணே யயௌ |
ப்ரஸாந்தே திமிரே த்³ரு'ஷ்டே வ்யோம்நி கேஸோண்ட்³ரகம் யதா² || 40 ||

அதா²ந்யோ வரபூகோ³ஸ்த்ர க்³ரு'ஹநிர்க³மரோத⁴க: |
ஸ்தா²நிஸ்தா²நமிவாதே³ஸ: ஸமாநார்தோ²ஸ்ப⁴யபூரயத் || 41 ||

ஸாபஸ்தா²நகா வதி³ஷ்யந்தி
ஸப்தத்³வீபேஸஜ்வாநாம் நிர்யாணம் ஸவஸத்³மந: |
தே³வேஸ வித்³மோ ந வயமந்த⁴க்ஷபாதி³வாம்ப⁴ஸாம் || 42 ||

ஸப்தத்³வீபேஸ்வராநேதாநிமே த்³வீபேஷு ஸத்³மஸு |
காரயந்தி வரா வர்யா வீரா தி³க்³விஜயம் ரணே || 43 ||

ததே³மநிவார்யேஸுமிந்விரோதே⁴ விபு³தே⁴ஸ்வர |
யத்³நுஷ்டே²யமஸ்மாபி⁴ஸ்ததா³தி³ஸ ஸிவாய ந: || 44 ||

ப்³ரஹ்மோவாச |
ஸப்தத்³வீபேஸ்வரவரா க்³ரு'ஹரோத⁴வராஸ்ச ஹே |
காம: ஸம்பந்ந ஏவேஹ ப⁴வதாம் ப⁴வதாமபி || 45 ||

வ்ரஜதைதத³பேக்ஷத்வம் யாவந்நேஷ்டாவபி க்ஷணாத் |

சிரம் சிராய ஸத³நே ஸப்த³வீபேஸ்வரா: ஸ்தி²தா: || 46 ||

ஸமநந்தரமேவைதே தே³ஹபாதாத்ஸ்வஸத³மஸு |

ஸப்த³வீபேஸ்வரா: ஸர்வே ஸம்பந்நா: பரமம் வரா: || 47 ||

ஸர்வே வரா வதி³ஷ்யந்தி

குதோ பூ⁴மண்ட³லாந்யஷ்டௌ ஸப்த³வீபாநி பூ⁴தய: |

ஏகமேவேஹ பூ⁴பீ²ம் ஸ்ருதம் த்³ரு³ஷ்டம் ச நேதரத் || 48 ||

கத²ம் சைதாநி திஷ்ட²ந்தி கஸ்மிம்ஸ்சித்³க்³ரு³ஹகோஸகே |

பத்³மாக்ஷகோஸகே ஸூக்ஷ்மே கத²ம் பா⁴ந்தி மதங்க³ஜா: || 49 ||

ப்³ரஹ்மோவாச |

யுக்தம் யுஷ்மாபி⁴ரஸமாபி:⁴ ஸர்வம் வ்யோமாத்மகம் ஜக³த் |

ஸ்தி²தம் சித்பரமாண்வந்தரந்த:ஸ்வப்நோ⁵நுபூ⁴யதே || 50 ||

பா⁴தி யத்பரமஸ்யானோரந்தஸ்த²ஸ்வக்³ரு³ஹோத³ரே |

ஸ்பு²ரிதம் தத்³கிமாஸ்சர்யம் க: ஸ்மய: ப்ரக்ரு³தே: க்ரமே || 51 ||

ம்ரு³தேரநந்தரம் பா⁴தி யதா²ஸ்தி²தமித³ம் ஜக³த் |

ஸூந்யாத்மவை க⁴நாகாரம் தஸ்மிந்நைவ க்ஷணே சித: || 52 ||

அணவபி ஜக³ந்மாதி யத்ர தத்ர க்³ரு³ஹோத³ரே |

ஸப்த³வீபா வஸுமதீ கசதீதி கிமத்³பு⁴தம் || 53 ||

யத்³பா⁴தீத³ம் ச சித்தத்வம் ஜக³த்வம் ஜக³த்³க்³வசித் |

சிந்மாத்ரமேவ தத்³பா⁴தி ஸூந்யத்வேந யதா²ம்ப்³ரம் || 54 ||

இதி தே ப்³ரஹ்மணு ப்ரோக்தா வரதே³ந வராஸ்தத: |

தாநாதி⁴பௌ⁴திக்க⁴ராந்திமயாந்ஸந்த்யஜ்ய தே³ஹகாந் || 55 ||

ப்ரணம்யாஜம் ஸமம் ஜக்³முராதிவாஹிகதே³ஹிந: |

ஸப்த³வீபே ச தே³வாநாம் க்³ரு³ஹகோஸாந்கசஜ்ஜநாந் || 56 ||

யாவத்தே தத்ர ஸம்பந்நா ஸப்த³வீபாதி⁴நாயகா: |

அஷ்டாவபீஷ்டாபுஷ்டாநாம் தி³நாஷ்டகமஹிபு⁴ஜாம் || 57 || |

தே பரஸ்பரமஜ்ஞாதா அஜ்ஞாஸ்சாந்யோந்யப்³ந்த⁴வ: |

அந்யோந்யபூ⁴மண்ட³லகா³ அந்யோந்யாபி⁴மதே ஹிதா: || 58 ||

தேஷாம் கஸ்சித்³க்³ரு³ஹஸ்யாந்தரேவ தாருண்யஸுந்த³ர: |

உஜ்ஜயிந்யாம் மஹாபுர்யாம் ராஜதா⁴ந்யாம் ஸுகே²ஸ்தி²த: || 59 ||

ஸாகத்³வீபாஸ்பத:³ கஸ்சிந்நாக³லோகஜிகீ³ஷ்யா |
விசரத்யப்³தி⁴ஜட²ரே ஸர்வதி³க்³விஜயோத்³யத: || 60 ||

குஸத்³வீபராஜதா⁴ந்யாம் நிராதி:⁴ ஸகலப்³ரஜா: |
க்ரு³ததி³க்³விஜய: கஸ்சித்ஸு³ப்த: காந்தாவலம்பி³த: || 61 ||

ஸால்மலித்³வீபஸைலேந்த்³ரஸிர:புர்யா: ஸரோவரே |
ஜலலீலாரத: கஸ்சித்ஸஹவித்³யாதா⁴ரீ³க்³ண: || 62 ||

க்ரௌஞ்சத்³வீபே ஹேமபுரே ஸப்தத்³வீபவிவர்தி⁴தே |
ப்³ரவ்ரு³த்தோ வாஜிமேதே⁴ந கஸ்சித்³யஷ்டும் தி³நாஷ்டகம் || 63 ||

உத்³யத: ஸால்மலித்³வீபே கஸ்சித்³த்³வீபாந்தசாநிண |
யோத்³து⁴முத்³த்³ரு³ததி³க்³த்³ந்³தி³ந்³தாக்ரு³ஷ்டகுலாசல: || 64 ||

கோ³மேத³த்³வீபக: கஸ்சித்³புஷ்கரத்³வீபராட் ஸுதாம் |
ஸமாநேதும் வஸாத³யாதி கஷத்³ஸேநோ⁵ஷ்டமோ⁵ப⁴வத் || 65 ||

புஷ்கரத்³வீபக: கஸ்சில்லோகாலோகாத³நிபூ⁴பு⁴ஜ: |
து³தேந ஸஹ நிர்யாதோ த⁴நபூ⁴மிதி³த்³ரு³க்ஷ்யா || 66 ||

ப்³ரத்யேகமித்த²மேதேஷாம் த்³வீபத்³வீபாதி⁴நாத²தாம் |
குர்வதாம் ஸ்வக்³ரு³ஹாகாஸே த்³ரு³ஷ்ட்வா ஸ்வப்³ரதிபோ⁴சிதாம் || 67 ||

த்யக்தாபி⁴மாநிகாகாரா த்³விவிதா⁴ஸ்தே வராஸ்தத: |
தத்ஸம்வித்³பி⁴ர்³ரு³ஹேஷ்வந்தரேகதாம் கா²நி கை²நிவ || 68 ||

யாஸ்யந்தி தே ப⁴விஷ்யந்தி ஸம்ப்ராப்தாபி⁴மதாஸ்சிரம் |
ஸப்தத்³வீபேஸ்வராஸ்துஷ்டா நந்வஷ்டாவபி துஷ்டிமத் || 69 ||

இத்யேதே ப்³ரவிகஸிதோதி³தக்³ரியார்தா:²
ப்³ராப்யந்தி ப்³ரவிததபு³த்³த⁴யஸ்தபோபி:⁴ |
அந்தர்யத்³ஸ்பு²ரதி வித்³ஸ்ததே³வ பா³ஹ்யே
நாப்தம் கைஸ்தது³சிதகர்மபி:⁴ கிலேதி || 70 ||

இத்யார்ஷே ஸ்ரீவாஸிஷ்ட²மஹாராமாயணே வால்மிகீயே
மோக்ஷ-நிர்வாண உத்தரார்தே⁴ ப்³ரஹ்மகீ³தாஸு
தாபஸோபாக²யாநாந்தர்க³த த்³வீபஸப்தகாஷ்டகவர்ணநம்

நாம தரிஸப்தத்யதி⁴கஸததம: ஸர்க: ³ || 183 || -11-

|| அத² த்³வாத்³ஸோ⁵த்⁴யாய: ||

|| குந்த³த்³ந்தோபதே³ஸ: ||

குந்த³த்³ந்த உவாச |

இத்யுக்தவாநஸௌ ப்ரு³ஷ்ட: கத³ம்³ப³தலதாபஸ: |

ஸப்தத்³வீபா பு⁴வோ⁵ஷ்டௌ தா: கத²ம் ப⁴ராதா க்³ரு³ஹேஷ்விதி || 1 ||

கத³ம்³ப³தாபஸ உவாச |

சித்³தாதூ⁴த்³ரு³கே³வாயம் யதே³ஸ வ்யோமரூ³ப்யபி |

ஸர்வகோ³ யத்ர யத்ராஸ்தே தத்ர தத்ராத்த்மநி ஸ்வயம் || 2 ||

ஆத்மாநமித்த²ம் த்ரைலோக்யரூ³பேணந்யேந வா நிஜம் |

பரிபஸ்யதி ரூபம் ஸ்வமத்யஜந்நேவ கா²த்மகம் || 3 ||

குந்த³த்³ந்த உவாச |

ஏகஸ்மிந்விமலே ஶாந்தே ஶிவே பரமகாரணே |

கத²ம் ஸ்வபா⁴வஸம்ஸித்³தா⁴ நாநாதா வாஸ்தவீ ஸ்தி²தா || 4 ||

கத³ம்³ப³தாபஸ உவாச |

ஸர்வம் ஶாந்தம் சிதா³காஸம் நாநாஸ்தீஹ ந கிஞ்சந |

த்³ரு³ஸ்யமாநமபி ஸ்பா²ரமாவர்தாத்மா யதா²ம்⁴ப⁴னி || 5 ||

அஸத்ஸ்வேஷு பதா³ர்தே²ஷு பதா³ர்தா² இதி பா⁴ந்தி யத் |

சித்க²ம் ஸ்வப்நஸு³ஷுப்தாத்ம தத்தஸ்யாச்ச²ம் நிஜம் வபு: || 6 ||

ஸஸ்பந்தோ³ஶபி ஹி நி:ஸ்பந்த: ³ பர்வதோ⁵ஶபி ந பர்வத: |

யதா² ஸ்வப்நேஷு சித்³பா⁴வ:ஸ்வபோ⁴ஶர்த²க³தஸ்ததா² || 7 ||

ந ஸ்வபா⁴வா ந சைவார்தா: ² ஸந்தி ஸர்வாத்மகோசிதே |

ஸர்கா³தௌ³ கசிதம் ரூபம் யத்³யதா² தத்ததா² ஸ்தி²தம் || 8 ||

ந ச நாம பரம் ரூபம் கசநாகசநாத்மகம் |

த்³ரவ்யாத்மா சிச்ச சித்³வ்யோம ஸ்தி²தமித்த²ம் ஹி கேவலம் || 9 ||

ஏகைவ சித்³யதா² ஸ்வப்நே ஶேநாயாம் ஜநலக்ஷதாம் |

க³தேவாச்ச²வ கசதி ததை²வாஸ்யா: பதா³ர்த²தா || 10 ||

யத்ஸ்வத: ஸ்வாத்மநி ஸ்வச்சே² சித்த²ம் கசகசாயதே |

தத்தேநைவ ததா³காரம் ஜக³தி³த்யநு⁴யதே || 11 ||

அஸத்யபி யதா² வஹ்நாவுஷ்ணஸம்வித்³தி⁴ பா⁴ஸதே |

ஸம்விந்மாத்த்ராத்மகே வ்யோம்நி ததா²ர்து:² ஸ்வஸ்வபா⁴ஸக: || 12 ||

அஸத்யபி யதா² ஸ்தம்பே⁴ ஸ்வப்நே கே² ஸ்தம்ப⁴தா வித:³ |

ததே²த³ம்ஸ்யா நாநாத்வமந்யத³பி சாந்யவத் || 13 ||

ஆதி³ஸர்கே³ பதா³ர்த²த்வம் தத்ஸ்வபா⁴வாச்ச²மேவ ச |

சித்³வ்யோம்நா யத்³யதா² பு³த்³த⁴ம் தத்ததா²த்³யாபி விந்த³தே || 14 ||

புஷ்பே பத்ரே ப²லே ஸ்தம்பே⁴ தருரேவ யதா² தத: |

ஸர்வ ஸர்வத்ர ஸர்வாத்ம பரமேவ ததா²பரம் || 15 ||

பரமார்தா²ம்ப³ராம்போ⁴தா⁴வாப: ஸர்க³ பரம்பரா |

பரமார்த² மஹாகாஸே ஸூந்யதா ஸர்க³ஸம்வித:³ || 16 ||

பரமார்த²ஸ்ச ஸர்க³ஸ்ச பர்யாயௌ தருவ்ரு²க்ஷவத் |

போ³தா⁴தே³த³போ³தா⁴த்து த³வைதம் து:³கா²ய கேவலம் || 17 ||

பரமார்தோ² ஜக³ச்சே³கமித்யேவ நிஸ்சய: |

அத்யாத்மஸாஸ்த்ரபோ³தே⁴ந ப⁴வேத்ஸைஷா ஹி முக்ததா || 18 ||

ஸங்கல்பஸ்ய வபுர்ப்³ரஹ்ம ஸங்கல்பகசிதா³க்ரு²தே: |

ததே³வ ஜக³தோ ரூபம் தஸ்மாத்³ப்³ரஹ்மாத்த்மகம் ஜக³த் || 19 ||

யதோ வாசோ நிவர்தந்தே ந நிவர்தந்த ஏவ வா |

வித⁴ய: ப்ரதிஷேதா⁴ஸ்ச பா⁴வாபா⁴வத்³ரு²ஸஸ்ததா² || 20 ||

அமௌநமௌநம் ஜீவாத்ம யத்பாஷாணவதா³ஸநம் |

யத்ஸதே³வாஸதா³பா⁴ஸாம் தத்³ப்³ரஹ்மாபி⁴த⁴முச்சயதே || 21 ||

ஸர்வஸ்மிந்நேகஸுக⁴நே ப்³ரஹ்மண்யேவ நிராமயே |

கா ப்ரவ்ரு²த்திர்நிவ்ரு²த்தி: கா பா⁴வாபா⁴வாதி³வஸ்துந: || 22 ||

ஏகஸ்யாமேவ நித்³ராயாம் ஸுஷுப்தஸ்வப்நவிப்⁴ரமா: |

யதா³ பா⁴ந்த்யவிசித்ராயாம் சித்ரா இவ நிரந்தரா: || 23 ||

ஏதஸ்யாம் சித்த²ஸத்தாயாம் ததா² மூலகஸர்க³கா: |

ப³ஹ்வோ பா⁴ந்த்யசித்ராயாம் சித்ரா இவ நிரந்தரா: || 24 ||

தீரவ்யே தீரவ்யாந்தரஸ்ஸிஷ்டம் யத்கார்யாந்தரமாக்ஷிபேத் |
ததீவதீந்தஸ்ததாபூதசித்ஸாரம் ஸ்புரணம் மித:² || 25 ||

ஸர்வே பதா³ர்தா²ஸ்சித்ஸாரமாத்ரமப்ரதிகா:⁴ ஸதா³ |
யதா² பா⁴ந்தி ததா² பா⁴ந்தி சிந்மாத்ரைகாத்மதாவஸாத் || 26 ||
சிந்மாத்ரைகாத்மஸாரத்வாதீயதா²ஸம்வேத³நம் ஸ்தி²தா: |
நி:ஸ்பந்தா³ நிர்மநஸ்காரா: ஸ்புரந்தி தீரவ்யஸக்தய: || 27 ||

அவிதீயமாநமேவேத³ம் தீரு²ஸ்யதே⁵தா²நூபூ⁴யதே |
ஜகதீஸ்வப்ந இவாஸேஷம் ஸருதீரோபேந்தீரபதீமஜம் || 28 ||

விசித்ரா: க²லு தீரு²ஸ்யந்தே சிஜ்ஜலே ஸ்பந்தீரீதய: |
ஹர்ஷாமர்ஷவிஷாதோ³த்தீஜங்க³மஸ்தா²வராத்த்மநி || 29 ||

ஸ்வபா⁴வவாதாதூ⁴தஸ்ய ஜகதீஜ்ஜாலசமத்க்ரு²தே: |
ஹா சிந்மீசிபாம்ஸ்வப்⁴ரநீஹாரஸ்ய விஸாரிதா || 30 ||

யதா² கேஸோண்டீ³ரகம் வ்யோம்நி பா⁴தி வ்யாமலசக்ஷுஷ: |
ததை²வேயம் ஜகதீ³பா⁴ந்தி³ர்பா⁴த்யநாத்மவிதோ³ஸம்பீரே || 31 ||

யாவத்ஸங்கல்பிதம் தாவதீயதா² ஸங்கல்பிதம் ததா² |
யதா² ஸங்கல்பநகீரம் கசதீதீ³ம் ஜகதீத்ததா² || 32 ||

ஸங்கல்பநகீரே யாவத்ஸங்கல்பஸகலா ஸ்தி²தி: |
ப⁴வதீயேவாப்யஸதீ³ரூபா ஸதீவாநூப⁴வே ஸ்தி²தா || 33 ||

ப்ரவஹதீயேவ நியதிர்நியதார்த²ப்ரதா³யிநீ |
ஸ்தா²வரம் ஜங்க³மம் சைவ திஷ்ட²தீயேவ யதா²க்ரமம் || 34 ||

ஜாயதே ஜங்க³மம் ஜீவாதீஸ்தா²வரம் ஸ்தா²வராதி³பி |
நியத்யாதோ⁴ வஹத்யம்பு³ க³ச்ச²த்யூர்த⁴வமதா²நல: || 35 ||

வஹந்தி தே³ஹயந்த்ராணி ஜ்யோதீம்ஷி ப்ரதபந்தி ச |
வாயவோ நித்யக³தய: ஸ்தி²தா: ஸைலாதீய: ஸ்தி²ரா: || 36 ||

ஜ்யோதிர்மயம் நிவ்ரு²த்தம் து தா⁴ராஸாராம்பீரீக்ரு²தம் |
யுக³ஸம்வத்ஸராதி³யாத்ம காலசக்ரம் ப்ரவர்ததே || 37 ||

பூ⁴தலைகாந்தராபீ³தீயதீ³ரிஸம்நிவேஸ: ஸ்தி²தாயதே |

பா⁴வாபா⁴வோக்³ரஹோதஸர்க³த்³ரவ்யஸக்திஸ்ச திஷ்ட²தி || 38 ||

குந்த³த³ந்த உவாச |

ப்ராக்³த்³ருஷ்டம் ஸ்ம்ரு³திமாயாதி தத்ஸ்வஸங்கல்பநாந்யத: |

பா⁴தி ப்ரத²மஸர்கே³ து கஸ்ய ப்ராக்³த்³ருஷ்டபா⁴ஸநம் || 39 ||

தாபஸ உவாச |

அபூர்வம் த்³ரு³ஸ்யதே ஸர்வம் ஸ்வப்நே ஸ்வமரணம் யதா² |

ப்ராக்³த்³ருஷ்டம் த்³ருஷ்டமித்யேவ தத்ரைவாப்⁴யாஸத: ஸ்ம்ரு³தி: || 40 ||

சித்த்வாச்சித்³வ்யோம்நி கசதி ஜக³த்ஸங்கல்பத்தநம் |

ந ஸந்நாஸதி³த³ம் தஸ்மாத்³பா⁴தாபா⁴தம் யத: ஸ்வத: || 41 ||

சித்³ப்ரஸாதே³ந ஸங்கல்பஸ்வப்நாத³யத்³யாநுபூ⁴யதே |

ஸூத்³த⁴ம் சித்³வ்யோம ஸங்கல்பபுரம் மா ஸ்மர்யதாம் கத²ம் || 42 ||

ஹர்ஷாமர்ஷவிநிர்முக்தைர்து:³கே²ந ச ஸுகே²ந ச |

ப்ரக்ரு³தேநைவ மார்கே³ண ஜ்ஞஸ்சக்ரைரிவ க³ம்யதே || 43 ||

நித்³ராவ்யபக³மே ஸ்வப்நநக³ரே யாத்³ரு³ஸம் ஸ்ம்ரு³தௌ |

சித்³வ்யோமாத்ம பரம் வித்³தி⁴ தாத்³ரு³ஸம் த்ரிஜக³த்³ப்⁴ரமம் || 44 ||

ஸம்விதா³பா⁴ஸமாத்ரம் யஜ்ஜக³தி³த்யபி⁴ஸப்³தி³தம் |

தத்ஸம்வித்³வ்யோம ஸம்ஸாந்தம் கேவலம் வித்³தி⁴ நேதரத் || 45 ||

யஸ்மிந்ஸர்வம் யத: ஸர்வம் யத்ஸர்வம் ஸர்வதஸ்ச யத் |

ஸர்வம் ஸர்வதயா ஸர்வம் தத்ஸர்வம் ஸர்வதா³ஸ்தி²தம் || 46 ||

யதே²யம் ஸம்ஸ்ரு³திர்ப்³ராஹ்மீ ப⁴வதோ யத்³ப⁴விஷ்யதி |

யதா²பா⁴நம் ச த்³ரு³ஸ்யஸ்ய ததே³தத்தி²தம் மயா || 47 ||

உத்திஷ்ட²தம் வ்ரஜதமாஸ்பத³மஹ்நி பத்³மம்

ப்⁴ரு³ங்ககா³விவாபி⁴மதமாஸூ விதீ⁴யதாம் ஸ்வம் |

திஷ்டா²மி து:³க²மலமஸ்தஸமாதி⁴ஸம்ஸ்த²ம்

பூ⁴ய: ஸமாதி⁴மஹமங்க³ சிரம் விஸாமி || 48 ||

இத்யார்ஷே ஸ்ரீவாஸிஷ்ட²மஹாராமாயணே வால்மிகீயே

மோக்ஷ-நிர்வாண உத்தரார்தே⁴ ப்³ரஹ்மகீ³தாஸூ

தாபஸோபாக²யாநாந்தர்க³த குந்த³த³ந்தோபதே³ஸோ நாம

சது:ஸீத்யதி⁴கஸததம: ஸர்க:³ || 184 || -12-

|| அத² த்ரயோத³ஸோ⁵த⁴யாய: ||

|| குந்த³த³ந்தப்ரபோ³த:⁴ ||

குந்த³த³ந்த உவாச |

ஐரந்முநிரபீத்யுக்⁴வா த்⁴யாநமீவிதலோசந: |

ஆஸீத³ஸ்பந்தி³தப்ராணமநாஸ்சித்ர இவார்பித: || 1 ||

ஆவாப்⁴யாம் ப்ரணயோதா³ரை: ப்ரார்தி²தோ⁵பி புந:புந: |

வாக்யை: ஸம்ஸாரமவித³ந்ந வசோ த³த்தவாந்புந: || 2 ||

ஆவாம் ப்ரதே³ஸதஸ்தஸ்தமாச்சலித்வா மந்த³முத்ஸுகௌ |

தி³நை: கதிபயை: ப்ராப்தௌ க்³ரு³ஹம் முதி³தபா³ந்த⁴வம் || 3 ||

அத² தத்ரோத்ஸவம் க்ரு³த்வா கதா:² ப்ரோச்ய சிரந்தநீ: |

ஸ்தி²தாஸ்தாவத்³வயம் யாவத்ஸப்தாபி ப்⁴ராதரோ⁵த²தே || 4 ||

க்ரமேண விலயம் ப்ராப்தா: ப்ரலயேஷ்வர்ணவா இவ |

முக்தோ⁵ஸௌ மே ஸகை²வைக ஏகார்ணவ இவாஷ்டக: || 5 ||

தத: காலேந ஸோ⁵ப்யஸ்தம் தி³நாந்தே⁵ர்க இவாக³த: |

அஹம் து:³க²ப்ரீதாத்மா பரம் வைது⁴ர்யமாக³த: || 6 ||

ததோ⁵ஹம் து:³கி²தோ பூ⁴ய: கத³ம்ப³தருதாபஸம் |

க³தோ து:³கோ²பகா⁴தாய தஜ்ஜ்ஞாநம் ப்ரஷ்டுமா³ரு³த: || 7 ||

தத்ர மாஸத்ரயேணஸௌ ஸமாதி⁴விரதோ⁵ப⁴வத் |

ப்ரணதேந மயா ப்ரு³ஷ்ட: ஸந்நித³ம் ப்ரோக்தவாநத² || 8 ||

கத³ம்ப³தாபஸ உவாச |

அஹம் ஸமாதி⁴விரத: ஸ்தா²தும் ஸக்நோமி ந க்ஷணம் |

ஸமாதி⁴மேவ ப்ரவிஸ்யாம்யஹமாஸு க்ரு³தத்வர: || 9 ||

பரமார்தோ²பதே³ஸஸ்தே நாப்⁴யாஸேந விநாநக⁴ |

லக³த்யத்ர பராம் யுக்³திமிமாம் ஸ்ரு³ணு தத: குரு || 10 ||

அயோத்⁴யாநாம பூரஸ்தி தத்ராஸ்தி வஸுதா⁴தி⁴ப: |

நாம்நா த³ஸரத²ஸ்தஸ்ய புத்ரோ ராம இதி ஸ்ருத: || 11 ||

ஸகாஸம் தத்ர க³ச்ச² த்வம் தஸ்மை குலகு³ரு: கில |
வஸிஷ்டா²க்²யோ முநிஸ்ரேஷ்ட:² கத²யிஷ்யதி ஸம்ஸதி³ || 12 ||

மோக்ஷோபாயகதா²ம் தி³வ்யாம் தாம் ஸ்ருத்வா ஸுசிரம் த³விஜ |
விஸ்ராந்திமேஷ்யஸி பரே பதே³ஹ்மிவ பாவநே || 13 ||

இத்யுக்த்வா ஸ ஸமாதா⁴ந்ரஸாயந்மஹார்ணவம் |
விம்வஸாஹ்மிமம் தே³ஸம் த்வத்ஸகாஸமுபாக³த: || 14 ||

ஏஷோஹ்மேதத்³வ்ரு³த்தம் மே ஸர்வம் கதி²தவாநஹம் |
யதா²வ்ரு³த்தம் யதா²த்³ரு³ஷ்டம் யதா²ஸ்ருதமக்²ண்டி³தம் || 15 ||

ஸ்ரீராம உவாச |
ஸகுந்த³த³ந்த இத்யாதி³கதா²கத²ந்கோவித:³ |
ஸ்தி²தஸ்தத: ப்ரப்⁴ரு³த்யேவ மத்ஸமீபக்³த: ஸதா³ || 16 ||

ஸ ஏஷ குந்த³த³ந்தாக்²யோ த³விஜ: பார்ஸ்வே ஸமாஸ்தி²த: |
ஸ்ருதவாந்ஸம்ஹிதாமேதாம் மோக்ஷோபாயாபி⁴தா⁴மிஹ || 17 ||

ஸ ஏஷ குந்த³த³ந்தாக்²யோ மம பார்ஸ்வக்³தோ த³விஜ: |
அத்ய³ நி:ஸம்ஸயோ ஜாதோ ந வேதி பரிப்ரு³ச்ச²யதாம் || 18 ||

ஸ்ரீவால்மீகிருவாச |
இத்யுக்தே ராக⁴வேணாத²ப்ரோவாச வத³தாம்வர: |
ஸ வஸிஷ்டோ² முநிஸ்ரேஷ்ட:² குந்த³த³ந்தம் விலோகயந் || 19 ||

ஸ்ரீவஸிஷ்ட² உவாச |
குந்த³த³ந்த த³விஜ்வர கத²யதாம் கிம் த்வயாநக⁴ |
பு³த்³த⁴ம் ஸ்ருதவதா ஜ்ஞேயம் மது³க்தம் மோக்ஷத³ம் பரம் || 20 ||

குந்த³த³ந்த உவாச |
ஸர்வஸம்ஸயவிச்சே²தி³ சேத ஏவ ஜயாய மே |
ஸர்வஸம்ஸயவிச்சே²தோ³ ஜ்ஞாதம் ஜ்ஞேயமக்²ண்டி³தம் || 21 ||

ஜ்ஞாதம் ஜ்ஞாதவ்யமமலம் த³ரு³ஷ்டம் த³ரஷ்டவ்யமக்ஷதம் |
ப்ராப்தம் ப்ராப்தவ்யமகி²லம் விஸ்ராந்தோஹ்மி பரே பதே³ || 22 ||

பு³த்³தே⁴யம் த்வதி³த³ம் ஸர்வம் பரமார்த²க⁴நம் க⁴நம் |

அநந்யேநாத்மநோ வ்யோம்நி ஜக³த்³ருபேண ஜ்ரு³ம்பி⁴தம் || 23 ||

ஸர்வாத்மகதயா ஸர்வரூபிண: ஸர்வகா³த்மந: |

ஸர்வம் ஸர்வேண ஸர்வத்ர ஸர்வதா³ ஸம்ப⁴வத்யலம் || 24 ||

ஸம்ப⁴வந்தி ஜக³த்யந்த: ஸித்³தா⁴ர்²கணகோடரே |

ந ஸம்ப⁴வந்தி ச யதா² ஜ்ஞாநமேதத³ஸேஷத: || 25 ||

க்³ரு³ஹே³ந்த: ஸம்ப⁴வத்யேவ ஸப்தத்³வீபா வஸுந்த⁴ரா |

கே³ஹம் ச ஸா³ந்யமேவாஸ்தே ஸத்யமேதத³ஸம்ஸயம் || 26 ||

யத்³யத்³யதா³ வஸ்து யதோ²தி³தாத்ம

பா⁴தீஹ பூ⁴தாரநுபூ⁴யதே ச |

தத்தத்ததா³ ஸர்வக⁴நஸ்ததா²ஸ்தே

ப்³ரஹ்மேத்த²மாத்³யந்தவிமுக்த்தமஸ்தி || 27 ||

இத்யார்ஷே ஸ்ரீவாஸிஷ்ட²மஹாராமாயணே வால்மிகீயே

மோக்ஷ-நிர்வாண உத்தரார்தே⁴ ப்³ரஹ்மகீ³தாஸு

தாபஸோபாக்²யாநாந்தர்³க³த குந்த³த³ந்தப்ரபோ³தோ⁴ ஸப்தத்³வீபேஸ்வர

நாம பஞ்சாஸீத்யதி⁴கஸததம: ஸர்க:³ || 185 || -13-

|| அத² சதுர்த³ஸோ³த்யாய: ||

|| ஸர்வம் க²ல்வித³ம் ப்³ரஹ்மேதிப்ரதிபாத³ந்யோகோ³பதே³ஸ: ||

ஸ்ரீவால்மிகீருவாச |

குந்த³த³ந்தே வத³த்யேவம் வஸிஷ்டோ² ப⁴க³வாந்முநி: |

உவாசேத³மநிந்த³யாத்மா பரமார்தோ²சிதம் வச: || 1 ||

ஸ்ரீவஸிஷ்ட² உவாச |

ப³த விஜ்ஞாநவிஸ்ரந்திரஸ்ய ஜாதா மஹாத்மந: |

கராமலகவத்³விஸ்வம் ப்³ரஹ்மேதி பரிபஸ்யதி || 2 ||

கிலேத³ம் ப்⁴ராந்திமாத்ராத்ம விஸ்வம் ப்³ரஹ்மேதி பா⁴த்யஜம் |

ப்⁴ராந்திர்ப்³ரஹ்மைவ ச ப்³ரஹ்ம ஸாந்தமேகமநாமயம் || 3 ||

யத்³யதா² யேந யத்ராஸ்தி யாத்³ரு³க்³யாவத்³யதா³ யத: |

தத்ததா² தேந தத்ராஸ்தி தாத்³ரு³க்தாவத்ததா³ தத: || 4 ||

ஸிவம் ஸாந்தமஜம் மௌநமமௌநமஜரம் ததம் |

ஸுஸூநியாஸூந்யமப⁴வமநாதி³நித⁴நம் த்⁴ருவம் || 5 ||

யஸ்யா யஸ்யாஸ்த்வவஸ்தா²யா: க்ரீயதே ஸம்விதா³ ப⁴ர: |

ஸா ஸா ஸஹஸ்ரஸாக²த்வமேதி ஸேகையதா² லதா || 6 ||

பரோ ப்³ரஹ்மாண்ட³மேவாணுஸ்சித்³வ்யோம்நோந்த: ஸ்தி²தோ யத: |

பரமாணுரேவ ப்³ரஹ்மாண்ட³மந்த: ஸ்தி²தஜக³த்³யத: || 7 ||

தஸ்மாச்சிதா³காஸமநாதி³மத்⁴ய-

மக²ண்டி³தம் ஸௌம்யமிதி³ம் ஸமஸ்தம் |

நிர்வாணமஸ்தம் க³தஜாதிப³ந்தோ⁴

யதா²ஸ்தி²தம் திஷ்ட² நிராமயாத்மா || 8 ||

ஸ்வயம் த்³ரு³ஸ்யம் ஸ்வயம் த்³ரஷ்ட்ரு³ ஸ்வயம் சித்த்வம் ஸ்வயம் ஜட³ம் |

ஸ்வயம் கிஞ்சிந்ந கிஞ்சிச்ச ப்³ரஹ்மாத்தமந்யேவ ஸம்ஸ்தி²தம் || 9 ||

யதா² யத்ர ஜக³த்யேதத்ஸ்வயம் ப்³ரஹ்ம க²மாத்தமநி |

ஸ்வரூபமஜஹ்ச்சா²ந்தம் யத்ர ஸம்பத்³யதே ததா² || 10 ||

ப்³ரஹ்ம த்³ரு³ஸ்யமிதி த்³வைதம் ந கதா³சித்³யதா²ஸ்தி²தம் |

ஏகத்வமேதயோர்வித்³தி⁴ ஸூந்யத்வாகாஸயோரிவ || 11 ||

த்³ரு³ஸ்யமேவ பரம் ப்³ரஹ்ம பரம் ப்³ரஹ்மைவ த்³ரு³ஸ்யதா |

ஏதந்ந ஸாந்தம் நாஸாந்தம் நாநாகாரம் ந சாக்ரு³தி: || 12 ||

யாத்³ரு³க்³ப்ரபோ³தே⁴ ஸ்வப்நாதி³ஸ்தாத்³ரு³க்³தே³ஹோ நிராக்ரு³தி: |

ஸம்விந்மாத்ராத்மா ப்ரதிக:⁴ ஸ்வாநுபூ⁴தோஸ்ப்யஸந்ம்ய: || 13 ||

ஸம்விந்மயோ யதா² ஜந்தூர்நித்³ராத்மாஸ்தே ஜடோ³ஸ்ப⁴வத் |

ஜட³பூ⁴தா ததை²வாஸ்தே ஸம்வித்ஸ்தா²வரநாமிகா || 14 ||

ஸ்தா²வரத்வாஜ்ஜடா³ச்சித்த்வம் ஜங்க³மாத்தம் ப்ரயாதி சித் |

ஜீவ: ஸுஷுப்தாத்மா ஸ்வப்நம் ஜாக்³ர்ச்சைவ ஜக³ச்ச²தை: || 15 ||

ஆமோக்ஷமேஷா ஜீவஸ்ய பு⁴வ்யம்ப⁴ஸ்யநிலேஸநலே |

கே² கா²த்தம்பி⁴ர்ஜக³ல்லகைக்ஷ: ஸ்வப்நாபை⁴ர்பா⁴ஸ்தே ஸ்தி²தி: || 16 ||

சிச்சிநோதி ததா² ஜாட்³யம் நரோ நித்³ராஸ்தி²திர்யதா² |

சிநோதி ஜட³தாம் சித்த்வம் ந நாம ஜட³தாவஸாத் || 17 ||

சிதா வேத³ந வேத்தாரம் ஸ்தா²வரம் க்ரியதே வபு: |
 சிதா வேத³ந வேத்தாரம் ஜங்கீமம் க்ரியதே வபு: || 18 ||
 யதா² பும்ஸோ நகா:² பாத³வேகமேவ ஸரீரகம் |
 ததை²கமேவாப்ரதிக⁴ம் சித: ஸ்தா²வரஜங்கீமம் || 19 ||
 ஆதி³ஸர்கே³ ஸ்வப்ந இவ யத்ப்ரதா²மாக³தம் ஸ்தி²தம் |
 சிதோ ரூபம் ஜக³தி³தி தத்ததை²வாந்த உச்யதே || 20 ||
 தச்சைவாப்ரதிக⁴ம் ஸாந்தம் யதா²ஸ்தி²தமவஸ்தி²தம் |
 ந ப்ரதா²மாக³தம் கிஞ்சிந்நாஸீதீ³ப்ரதி²தம் ஹிதம் || 21 ||
 அயமாதி³ரயம் சாந்த: ஸர்க³ஸ்யேத்யவபா⁴ஸதே |
 சித: ஸுக⁴நநித்³ராயா: ஸுகு³ப்தஸ்வப்நகோஷ்ட²த: || 22 ||
 ஸ்தி²த ஏகோ ஹ்யநாதீ³யந்த: பரமார்த²க⁴நோ யத: |
 ப்ரலயஸ்தி²திஸர்கா³ணம் ந நாமாப்யஸ்தி மாம் ப்ரதி || 23 ||
 ப்ரலயஸ்தி²திஸர்கா³தி³ தீ³ரு³ஸ்யமாநம் ந வித்³யதே |
 ஏதந்ந சாத்மநஸ்சாந்யச்சித்ரே சித்ரவதூ⁴ர்யதா² || 24 ||
 கர்த்வயசித்ரஸேநாஸ்மாதீ³யதா² சித்ராந்ந பி⁴த்³யதே |
 நாநா²நாநைவ ப்ரதிகா⁴ சித்தத்தவே ஸர்க³தா ததா² || 25 ||
 விபா⁴க³ஹீநயாப்யேஷ பா⁴க³ஸ்சித்³த⁴நநித்³ரயா |
 ஸுகு³ப்தாந்முச்யதே மோக்ஷ இதி ஸ்வப்நஸ்து சித்தகம் || 26 ||
 ப்ரலயோ²யமியம் ஸ்ரு³ஷ்டிரயம் ஸ்வப்நோ க⁴நஸ்த்வயம் |
 பா⁴ஸோ²ப்ரதிக⁴ரூபஸ்ய சித்ஸஹஸ்ரருசேரிதி || 27 ||
 சிந்நித்³ராயா: ஸ்வப்நமயோ பா⁴க³ஸ்சித்தமுதா³ஹ்ரு³தம் |
 ததே³வ முச்யதே பூ⁴தம் ஜீவோ தே³வஸஸுராதி³த்³ரு³க் || 28 ||
 ஏஷ ஏவ பரிஜ்ஞாத: ஸுகு³ப்திர்⁴வதி ஸ்வயம் |
 யதா³ ததா³ மோக்ஷ இதி ப்ரோச்யதே மோக்ஷகாங்க்ஷிபி:⁴ || 29 ||
 ஹீராம உவாச |
 சித்தம் தே³வாஸுராதி³யாத்ம சிந்நித்³ரா ஸ்வாத்மதீ³ஸநம் |
 கியத்ப்ரமாணம் ப⁴க³வநகத²மஸ்யோத³ரே ஜக³த் || 30 ||
 ஹீவஸிஷ்ட² உவாச |

வித்தி⁴ சித்தம் நரம் தே³வமஸுரம் ஸ்தா²வரம் ஸ்திரியம் |
நாகம் நக³ம் பிஸாசாதி³ க²க³கீடாதி³ராக்ஷஸம் || 31 ||

ப்ரமாணம் தஸ்ய சாநந்தம் வித்தி⁴ யத்³யத்ர ரேணுதாம் |
ஆப்ரஹ்மஸ்தம்ப³ப்ரயந்தம் ஜக³த்யாதி ஸஹஸ்ரஸ: || 32 ||

யதே³ததா³தி³த்யபதா²தூ³ர்த்⁴வம் ஸம்யாதி வேத³நம் |
ஏதச்சிதம் பூ⁴தமேதத³ப்ரயந்தாமலாக்ரு³தி || 33 ||

ஏதது³கீ³ரம் சிதோ ரூபமஸ்யாந்தர்பு⁴வநர்த்³த⁴ய: |
யதா³யாந்தி ததா³ ஸர்க³ஸ்சித்தாதா³கீ³த உச்சயதே || 34 ||

சித்தமேவ விது³ர்ஜீவம் ததா³த்யந்தவிவர்ஜிதம் |
க²ம் க⁴டேஷ்விவ தே³ஹேஷு சாஸ்தே நாஸ்தே ததி³ச்ச²யா || 35 ||

நிம்நோந்நதாந்பு⁴வோ பா⁴கா³ந் க்³ரு³ஹ்ணாதி ச ஜஹாதி ச |
ஸரித்ப்ரவாஹோ⁵ங்க³ யதா² ஸரீராணி ததா² மந: || 36 ||

அஸ்ய த்வாத்மபரிஜ்ஞாநாதே³ஷ தே³ஹாதி³ஸம்ப்⁴ரம: |
ஸாம்யத்யாஸ்வபோ³தே⁴ந மருவா:ப்ரத்யயோ யதா² || 37 ||

ஜக³த்யந்தரணு³யத்ர தத்ப்ரமாணம் ஹி சேதஸ: |
ஸதே³வ ச புமாம்ஸ்தஸ்மாத்த்பும்ஸாமந்த: ஸ்தி²தம் ஜக³த் || 38 ||

யாவத்கிஞ்சிதி³த³ம் த்³ரு³ஸ்யம் தச்சித்தம் ஸ்வப்நபூ⁴ஷ்விவ |
ததே³வ ச புமாம்ஸ்தஸ்மாத்தகோ பே⁴தோ³ ஜக³தா³த்மநோ: || 39 ||

சிதே³வாயம் பதா³ர்தெள²கோ⁴ நாஸ்த்யந்யஸ்மிந்பதா³ர்த²தா |
வ்யதிரிக்தா ஸ்வப்ந இவ ஹேம்நீவ கடகாதி³தா || 40 ||

யதை²கதே³ஸே ஸர்வத்ர ஸ்பு²ரந்த்யாபோ⁵ம்பு³தெள⁴ ப்ரு³தக் |
ப்ரஹ்மண்யநந்யா நித்யஸ்தா²ஸ்சிதோ த்³ரு³ஸ்யாத்மிகாஸ்ததா² || 41 ||

யதா² த்³ரவத்வமம்போ⁴தா⁴வாபோ ஜட²ரகோஸகா: ³ |
ஸ்பு²ரந்த்யேவம்விதா³நந்யா: பதா³ர்தெள²கா⁴ஸ்ததா²பரே || 42 ||

யதா² ஸ்தி²தஜக³ச்சா²லப⁴ஞ்ஜிகாகாஸரூபத்⁴ரு³க் |
சித்ஸ்தம்போ⁴யமபஸ்பந்த: ³ ஸ்தி²த ஆத்³யந்தவர்ஜித: || 43 ||

யதா²ஸ்தி²தமித³ம் விஸ்வம் ஸம்வித்³வ்யோம்நி வ்யவஸ்தி²தம் |
ஸ்வரூபமத்யஜச்சா²ந்தம் ஸ்வப்நபூ⁴மாவிவாகி²லம் || 44 ||

ஸமதா ஸத்யதா ஸத்தா சைகதா நிர்விகாரிதா |

ஆதா⁴ராதே⁴யதாந்யோந்யம் சைதயோர்விஸ்வஸம்விதோ:³ || 45 ||

ஸ்வப்நஸங்கல்பஸம்ஸாரவரஸாபத்³ரு³ஸாமிஹ |

ஸரோப்³தி⁴ஸரித³ம்பூ³நாமிஅவாந்யத்வம் ந வாத²வா || 46 ||

ஸ்ரீராம உவாச |

வரஸாபார்த²ஸம்வித்தௌ கார்யகாரணதா கத²ம் |

உபாதா³நம் விநா கார்யம் நாஸ்த்யேவ கில கத²யதாம் || 47 ||

ஸ்ரீவஸிஷ்ட² உவாச |

ஸ்வவதா³தசிதா³காஸகசநம் ஜக³து³ச்யதே |

ஸ்பு²ரணே பயஸாமப்³தா⁴வாவர்தசலநம் யதா² || 48 ||

த⁴வநந்தோ⁵ப்³தி⁴ஜலாநீவ பா⁴ந்தி பா⁴வாஸ்சிதா³த்மகா: |

ஸங்கல்பாதீ³நி நாமாநி தேஷாமாஹுர்மநீஷிண: || 49 ||

காலேநாப்⁴யாஸயோகே³ந விசாரேண ஸமேந ச |

ஜாதேர்வா ஸாத்³விகத்வேந ஸாத்³விகேநாமலாத்மநா || 50 ||

ஸம்யக்³ஜ்ஞாநவதோ ஜ்ஞஸ்ய யதா² பூ⁴தார்த²த³ர்ஸிந: |

பு³த்³தி⁴ர்⁴ப⁴வதி சிந்மாத்ரரூபா த்³வைதைக்யவர்ஜிதா || 51 ||

நிராவரணவிஜ்ஞாநமயீ சித்³ப்³ரஹ்மரூபிணீ |

ஸம்வித்ப்ரகாஸமாத்ரைகதே³ஹாதே³ஹிவிவர்ஜிதா || 52 ||

ஸோ⁵யம் பர்யத்யஸேஷேண யாவத்ஸங்கல்பமாத்ரகம் |

ஸ்வமாத்மகசநம் ஸாந்தமநந்யத்²பரமார்த²த: || 53 ||

அஸ்யா இத³ம் ஹி ஸங்கல்பமாத்ரமேவாகி²லம் ஜக³த் |

யதா²ஸங்கல்பநக³ர்ம் யதா² ஸ்வப்நமஹாபுரம் || 54 ||

ஆத்மா ஸ்வஸங்கல்பவர: ஸ்வவதா³தோ யதா² யதா² |

யத்³யதா² ஸங்கல்பயதி ததா² ப⁴வதி தஸ்ய தத் || 55 ||

ஸங்கல்பநக³ரே பா³ல: ஸிலாப்ரோட்³ட³யநம் யதா² |

ஸத்யம் வேத்த்யநுபூ⁴யாஸு ஸ்வவிதே⁴யநியந்த்ரணம் || 56 ||

ஸ்வஸங்கல்பாத்மபூ⁴தே⁵ஸ்மிந்பரமாத்மா ஜக³த்த்ரயே |

வரஸாபாதி³கம் ஸத்யம் வேத்த்யநந்யத்ததா²த்மந: || 57 ||

ஸ்வஸங்கல்பபுரே தைலம் யதா² ஸித்த³யதி ஸைகதாத்³ |
கல்பநாத்³ஸர்³ஸங்கல்பைர்வராஜீ³ஹ ததா²த்மந: || 58 ||

அநிராவரணஜ்ஞுப்³தேர்யத: ஸாந்தா ந பே⁴த³தீ:⁴ |
தத: ஸங்கல்பநாத³வைதாத³வராத்த³யஸ்ய ந ஸித்த³யதி || 59 ||

யா யதா² கலநா ரூடா⁴ தாவத்ஸாத³யாபி ஸம்ஸ்தி²தா |
ந பராவர்திதா யாவத்³யத்நாத்கல்பநயாந்யயா || 60 ||

ப்³ரஹ்மண்யவயவோந்முக்³தே த்³விதைகத்வே ததா² ஸ்தி²ரே |
யதா² ஸாவயவே தத்தவே விசித்ராவயவக்ரம: || 61 ||

ஹீராம உவாச |

அநிராவரணஜ்ஞாநாத்கேவலம் த⁴ர்மசாரிண: |
ஸாபாத³ந்ஸம்ப்ரயச்³நதி யதா² ப்³ரஹ்மம்ஸ்ததா² வத³ || 62 ||

வஸிஷ்ட² உவாச |

ஸங்கல்பயதி யந்நாம ஸர்கா³தௌ³ ப்³ரஹ்ம ப்³ரஹ்மணி |
தத்ததே³வாநுப⁴வதி யஸ்மாத்தத்தாஸ்தி நேதரத் || 63 ||

ப்³ரஹ்ம வேத்தி யதா³த்மாநம் ஸ ப்³ரஹ்மாயம் ப்ரஜாபதி: |
ஸ ச நோ ப்³ரஹ்மனோ பி⁴ந்நம் த்³ரவத்வமிவ வாரிண: || 64 ||

ஸங்கல்பயதி யந்நாம ப்ரத²மோஸௌ ப்ரஜாபதி: |
தத்ததே³வாஸு ப⁴வதி தஸ்யேத³ம் கல்பநம் ஜக³த் || 65 ||

நிராதா⁴ரம் நிராலம்ப³ம் வ்யோமாதம் வ்யோம்நி பா⁴ஸதே |
து³ர்த்³ரு'ஷ்டேரிவ கேஸோண்ட்³ரம் த்³ரு'ஷ்டமுக்³தாவளீவ ச || 66 ||

ஸங்கல்பிதா: ப்ரஜாஸ்தேந த⁴ர்மோ தா³நம் தபோ கு³ண: |
வேதா:³ ஸாஸ்த்ராணி பூ⁴தாநி பஞ்ச ஜ்ஞாநோபதே³ஸநா: || 67 ||

தபஸ்விநோஸ²த² வாதை³ஸ்ச யத்³த⁴யுரவிலம்பி³தம் |
யத்³யத்³வேத³வித³ஸ்ததஸ்யாதி³தி தேநாத² கல்பிதம் || 68 ||

இத³ம் சித்த³ப்³ரஹ்மச்சி³த்³ரம் க²ம் வாயுஸ்சேஷ்டாக்³நிருஷ்ணதா |
த்³ரவோஸம்ப:⁴ கடி²நம் பூ⁴மிரிதி தேநாத² கல்பிதா: || 69 ||

சித்த³தா⁴துரீத்³ரு'ஸோ வஸௌ யத்³யத்³கா²த்மாபி சேததி |

தத்ததா²நுப⁴வத்யாஸு த்வமஹம் ஸ இவாகி²லம் || 70 ||

யத்³யதா²வேத்தி சித்³வ்யோம தத்ததா² தத்³ப⁴வத்யலம் |
ஸ்வப்நே த்வமஹமாதீ³வ ஸதா³த்மாப்யஸதா³த்மகம் || 71 ||

ஸிலாந்ரு³த்ம் யதா² ஸத்யம் ஸங்கல்பநக³ரே ததா² |
ஐக³த்ஸங்கல்பநக³ரே ஸத்யம் ப்ரஹ்மண ஈப்ஸிதம் || 72 ||

சித்ஸ்வபா⁴வேந ஸுத்³தே⁴ந யத்³பு³த்³த்⁴ம் யச்ச யாத்³ரு³ஸம் |
தத்³ஸுத்³தோ⁴ந்யதா² கர்தும் ந ஸக்த: கீடகோ யதா² || 73 ||

அப⁴யஸ்தம் ப்³ஹுலம் ஸம்வித்பஸ்யதீ³ரதத்³ல்பகம் |
ஸ்வப்நே ஜாக்³ரத்ஸ்வருபே ச வர்தமாநே⁵கி²லம் ச ஸத் || 74 ||

ஸதா³ சித்³வ்யோம சித்³வ்யோம்நி கசுதே³கமித³ம் நிஜம் |
த்³ரஷ்ட்ரு³த்³ரு³ஸ்யாத்மகம் ரூபம் பஸ்யதா³பா⁴தி நேதரத் || 75 ||

ஏகம் த்³ரஷ்டா ச த்³ரு³ஸ்யம் ச சிந்நப: ஸர்வக³ம் யத: |
தஸ்மாத்³யதே³ஷ்டம் யத்³யத்ர த்³ரு³ஷ்டம் தத்தத்ர ஸத்ஸதா³ || 76 ||

வாய்வங்க³க³ஸ்பந்த³நவஜ்ஜலாங்க³த்³ரவபா⁴வவத் |
யதா² ப்ரஹ்மணி ப்ரஹ்மத்வம் ததா²ஜஸ்யாங்க³க³ம் ஐக³த் || 77 ||

ப்ரஹ்மைவாஹம் விராடா³த்மா விராடா³த்மவபுர்ஜக³த் |
பே⁴தோ³ ந ப்ரஹ்மஐக³தோ: ஸூந்யத்வாம்ப்ரயோரிவ || 78 ||

யதா² ப்ரபாதே பயஸோ விசித்ரா: கணபங்க்தய: |
விசித்ரதே³ஸகாலாந்தா நிபதந்த்யுத்பதந்தி ச || 79 ||

நிபத்தயைவையா⁵⁵கல்பம் மனோபு³த்³யாதி³வர்ஜிதா: |
ஆத்மந்யேவாத்மனோ பா⁴ந்தி ததா² யா ப்ரஹ்மஸம்வித: || 80 ||

தாம்பி⁴ ஸ்வயம் ஸ்வதே³ஹேஷு பு³த்³யாதி³பரிகல்பநா: |
க்ரு³த்வோரீக்ரு³தா ஸர்க³பூரீரத்³பி⁴ர்த்³ரவதா யதா² || 81 ||

ததே³வம் ஐக³தி³த்யஸ்தி து³ர்போ³தே⁴ந மம த்வித³ம் |
அகாரணகமத்³வைதமஜாதம் கர்ம கேவலம் || 82 ||

அஸ்தஸ்தி²தி: ஸரீ⁵ஸமிந்யாத்³ரு³க்³ரூபாநுபூ⁴யதே: |
உபலாதௌ³ ஜடா³ ஸத்தா தாத்³ரு³ஸீ பரமாத்மந: || 83 ||

யதை²கஸ்யாம் ஸுநித்³ராயாம் ஸுஷுப்தஸ்வப்நகௌ ஸ்தி²தௌ |
ததை²தே ஸர்க³ஸம்ஹாரபா⁴ஸௌ ப்³ரஹ்மணி ஸம்ஸ்தி²தே || 84 ||

ஸுஷுப்தஸ்வப்நயோர்பா⁴த: ப்³ரகாஸ்தமஸீ யதா² |
ஏகஸ்யாமேவ நித்³ராயாம் ஸர்கா³ஸர்கோ³ ததா² பரே || 85 ||

யதா² நரோ⁵நுப⁴வதி நித்³ராயாம் த்³ரு'ஷத:³ ஸ்தி²தீம் |
பரமாத்த்மாநுப⁴வதி ததை²தஜ்ஜட³ஸம்ஸ்தி²தீம் || 86 ||

அங்க³ஷ்ட²ஸ்யாத²வாங்கு³ல்யா வாதாத்³யஸ்பர்ஸநே ஸதி |
யோ⁵ந்யசித்தஸ்யாநுப⁴வோ த்³ரு'ஷதா³தௌ³ ஸ ஆத்மந: || 87 ||

வ்யோமோபலஜலாதீ³நாம் யதா² தே³ஹாநுபூ⁴தய: |
ததா²ஸ்மாகமசித்தாநாமத்³ய நாநாநுபூ⁴தய: || 88 ||

காலே கல்பேஷு பா⁴ந்த்யேதா யதா²ஹோராத்ரஸம்வித:³ |
ததா²⁵ஸங்க²யா: பரே பா⁴ந்தி ஸர்க³ஸம்ஹாரஸம்வித:³ || 89 ||

ஆலோகரூபமநநாநுப⁴வைஷ்ணேச்சா²
முக்தாத்மநி ஸ்பு²ரதி வாரிக⁴நே ஸ்வபா⁴வாத் |
ஆவர்தவீசிவலயாதி³ யதா² ததா²யம்
ஸாந்தே பரே ஸ்பு²ரதி ஸம்ஹ்ரு³திஸர்க³பூக:³ || 90 |

இத்யார்ஷே ஸ்ரீவாஸிஷ்ட²மஹாராமாயணே வால்மிகீயே
மோக்ஷ-நிர்வாண உத்தரார்தே⁴ ப்³ரஹ்மகீ³தாஸு
ஸர்வம் க²ல்வித³ம் ப்³ரஹ்மேதிப்³ரதிபாத³நயோகோ³பதே³ஸோ
நாம ஷ்ட³ஸீத்யதி⁴கஸ்தம: || 186 || -14-

Encoded and proofread by Sunder Hattangadi

—
Brahma Gita of Yoga Vasishtha
pdf was typeset on November 22, 2022
—

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

